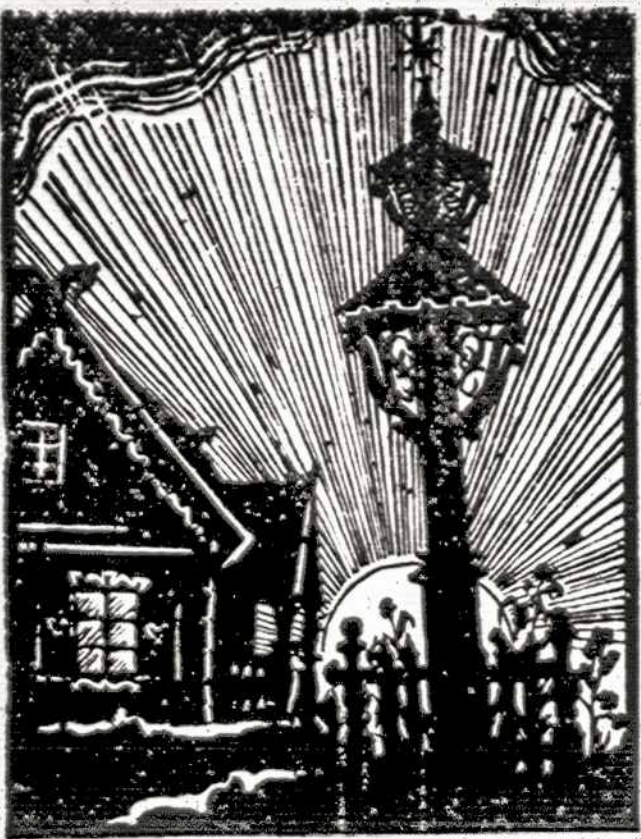

NET. BUBINIS,
TARNYBOS
MOKYMA

TĖVISKĖS ŽIBURIAI

Nr. 39 (611)

TORONTO, Ontario 1961 m. rugsėjo (September) mėn. 28 d.

Kaina 10¢

**The Lights
of Homeland**
Lithuanian Weekly
Published by the
Lithuanian R.C. Cultural Society
of Canada.
Authorized as Second Class Mail
Post Office Department Ottawa

SAVAITRASTIS
Lėidžia
Kanados Lietuvių Katalikų
Kultūros Draugija.
941 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas 368-6813

LIETUVIŠKOJI MOKYKLA

Prieš porą savaitių kėlėme naujųjų mokslo metų rūpesčius. Sustodami ties mūsų gimnazistinio amžiaus jaunimu, minėjome eilę kliūčių, trukdančių jaunuoliams gerai mokytis. Viena tokių minėtų kliūčių buvo perdidelis jaunuolių apsirovimas įvairiais darbais. Turint galvoje, kad lietuviškoji mokykla taip pat prideda prie to apkrovimo, pravartu sustoti ir pasiaiškinti, ar apsimoka toki papildomą apkrovimą vaikui ar jaunuoliui uždėti?

Pradėkime nagrinėjimą nuo antrojo galo — kiek didelis yra tas lietuviškosios mokyklos laiko pareikalavimas? Visoje Kanadoje mūsų lietuviškosios mokyklos yra šeštadieninės ir dirba rytais daugiausia nuo 9 iki 12 ar 1 val. Tai sudaro keturias valandas — maksimum. Apie valandą gal reikia sugaišti kelionėms. Dar gal kokią valandą mokinyi sugaišta ruošdamas pamokas. Taigi viso susidaro ne daugiau kaip šešios val., kurių 5 yra šeštadienio rytą.

Prileiskime, kad vaikas ar jaunuolis į liet. mokyklą neina. Ką gero jis šeštadienio rytą daro? Didžioji valandų dalis yra pramiegama. O kodėl norima šeštadienio rytą ilgai miegoti? O gi dėl to, kad daugelyje šeimų penktadienio vakare leidžiama jaunimui ir net vaikams žiūrėti naktinius televizijos vaidinimus, kurie pasibaigia pusę dviejų nakti. Jeigu priaugantieji atsigultų penktadienio vakarą, t.y. ne vėliau 10 ar 11 val., tai iki 8 val. ryto puikiai išmiegotų ir pailsėję galėtų eiti į šeštadienio mokyklą. Sakdami, kad ilgas šeštadienio ryto miegas reikalingas priaugančiojo poilsui, tėvai patys save apgauna, nes tuo būdu tik iškeičia lietuviškąją mokyklą į televizijos vaidinimą. Naktiniai televizijos vaidinimai tokios garbės jokiū būdu neužsitarnauja. Visos rimtesnės programos, įskaitant geografines ir istorines, rodomos daug anksčiau. Vidurnaktiui lieka kriminaliniai ar seksualiniai filmai, kurie, ypač tokiu vėlyvu laiku, tik ardo jaunimo nervus.

Nedaug geresnis penktadienio vakaro praleidimas yra ir nebuivimas namie iki po vidurnakčio. Kur gi jaunuolis-jaunuolė gali tokiu laiku būti? Eina į vėlyvus kino filmus, o po to dar praleidžia laiką restorane ar automobilyje. Argi tai verta keisti į šeštadienio mokyklą? Šioje vietoje norėtume pasisakyti ir prieš jaunimo šokių penktadieniais iki 12 val. nakties. Kadangi po šokių tuoj pat negrįžtama namo, tai išeina naktinėjimas. Ar ne geriau būtų penktadienio ar šeštadienio jaunimo šokių pradėti anksčiau ir anksčiau baigti — sakysime 10.30?

Dabar verskime antrąją medalio pusę — šeštadienio mokyklos nauda. Apie tai jau daug prikalbėta, tad galima pasitenkinti tik trumpa santrauka.

Pirmiausia neišleiskime iš akių fakto, kad išeivijos priaugančiosios kartos lietuviškųjų dalykų žinojimas kasmet krinta. Tai matyti kad ir iš mokyklinių vadovėlių, kuriuos reikia nuolat perrašinėti, pritaikant sumažėjusiam vaikų lituanistiniam lygiui. Didžioji mūsų tautos istorinė praeitis, kančios ir laimėjimai, kasmet vis daugiau dyla iš išeivijos atminties. Tas pats su mūsų literatūra, geografija. Jeigu mūsų vaikų lietuviškasis mokymas pasibaigs tik su keliais pirmaisiais skyriais, kas gi bus po kelių dešėtų metų? Mūsų išeivija liks lituanistiniu atžvilgiu analfabetai.

Dar daugiau nei mokymas svarbu vaikų ir jaunimo įjungimas į lietuviškąją bendruomenę. Kad ir neilgai lietuviškoji mokykla veikia, vis dėlto mūsų jaunima suriša, bent padaro tam ryšiui pradžią. Čia užsimega pirmosios pažintys, čia gimsta jaunimo tolimesnės dalyvavimas lietuviškoje veikloje. Nebuvęs arba per trumpai liet. mokykloje buvęs jaunuolis vėliau į tą veiklą sunkiai įsijungia, o ir įsijungęs nelabai kaip jaučiasi. Vaikas ar jaunuolis negali būti be draugu. Jei tu draugu jis neturės lietuviškoje bendruomenėje, tai pasijieškos kitų tarpe.

Kad visi šie išvedžiojimai nebūtų vien tušti žodžiai, štai ir faktas. Vienoje Toronto gimnazijoje praeitais metais mokėsi 14 lietuvių, kurių nė vienas nebelankė lietuviškosios mokyklos augtėsiu klasių. Lietuviškoji mokykla jiems gimnazijos mokslo netrukdė. Išsavoje: vienas baigė labai gerai, o 13 liko antriems metams arba iškrypavo į augtėsių klasę vos su 50% pažymiu. Išvada aiški — susikaupimas lietuviškoje mokykloje šeštadienį gali tik pagerinti jaunimo darbą vietinėje mokykloje. A. R.

Lietuviškoji radijo programa

valstybiniam Romos radijofone veiks ir toliau. Oficiali Italijos žinių agentūra paneigė žinias apie galimą liet. programos sustabdymą. Tuo reikalu buvo padaryta visa eilė žygių pas premjerą Fanfani.

JT pilnaities sesijos proga VLI Kas kreipėsi į JAV prez. Kennedy, Britanijos, Prancūzijos ir V. Vokietijos užs. r. ministerius, prašydamas kelti sovietinį kolonizaciją ir reikalauti jo panaikinimo Lietuvoje.

VLIKas taipgi protestavo parlamentinės unijos konferencijai Briusely prieš Paleckį, primindamas, kad jis neturi teisės kalbėti Lietuvos vardu.

Lietuvių jaunimas per 8-ąją Kanados Lietuvių dieną Montrealyje iškilmingai žygiuoja miesto gatvėmis ir pamaldas. Jį lydi ilga automobilių vilkstinė.

Kas užims Hammarskjoldo vietą Jungt. Tautose?

PERGYVENO DAUG NELAIMIŲ, IŠSKYRUS PASKUTINĘ

JT gen. sekretoriaus Dag Hammarskjoldo tragiška mirtis sudarė krizę, kokios niekas nesitikėjo. Pasaulis neteko žymaus politiko tarptautinėje arenoje ir ta mirtis gali reikšti galą JT organizacijai. Net ir normaliomis sąlygomis būtų buvę gana sunku atrasti asmenį, kuris galėtų vadovauti JT.

Gen. sekretorius yra paskiriamas JT pilnaities, rekomenduojant Saugumo Tarybai, kurios kiekvienas narys turi veto teisę.

1950 m. baigėsi Trygve Lie terminas ir Saugumo Taryba negalėjo išrinkti tinkamo kandidato. Sovietų Sąjunga vetuodavo visus vakariečių kandidatus, o sovietų kandidatai nebuvo tinkami vakariečiams. Nerandant tinkamo kandidato Trygve Lie buvo paliktas JT am 3 metų laikotarpiui, tačiau vėliau komunistų spaudžiamas trejų metų pasitraukti. Pagaliau po ilgų derybų pavyko abiem blokams susitarti dėl Hammarskjoldo kandidatūros.

Jei tada Saugumo Tarybai buvo sunku atrasti neutralų asmenį, tai šandien tai beveik neįmanoma. Sov. Sąjungos tikslas yra ne su rasti neutralų asmenį, bet paralyžuoti visą JT organizaciją. Jų tikslas yra "trojka" — 3 sekretoriai, kurių vienas būtų komunistinis krašto atstovas, antras neutralų ir trečias — vakariečių. Aišku, kad visiem trim, turintim veto teisę, sekretoriatas negalėtų veikti.

Šiandieninė padėtis yra tokia, kokios Chruščiovas ir norejo. Gen. sekr. vieta bus tuščia tol, kol Chruščiovas to norės. Vienintelė

galimybė — galbūt Sov. Sąjunga sutiks su Afrikos ar Azijos atstovu. Tik neatrodo, kad kas galėtų pakeisti Hammarskjoldo kvalifikaciją.

Hamarskjold, prieš pateikdamas į JT, nebuvo pasauliui žinomas. Jis atrodė daugiau mokslininko, negu politiko tipas. Jis buvo studijavęs prancūzų literatūrą, filosofiją ir politinę ekonomiką. Gavęs doktoratą, dirbo švedų finansų ministerijoje, po to buvo užsienio r. viceministeriu. 1953 m. buvo paskirtas JT gen. sekr. ir 1957 m. buvo perrinktas antram 5 metų laikotarpiui.

PO BERLYNO KRIZĖS IRANAS?

Tarp vakariečių politikų girdisi vis daugiau spėjiojimų, kad Berlyno krizei dar labiau paastėjus, Sov. Sąjunga gali sukurti kitą — Iraną. Visi ženklai rodo, kad Kremliaus valdovai panašiai jau seniai galvoja, nes Vid. Rytuose Iranas jiems labiausiai reikalingas.

Britų politikai yra įsitikinę, kad Sov. Sąjungos grasinimai Iranui greitu laiku gali įgauti aštresnę formą. Sovietai jau ne vieną kartą Iranui yra pasakę, jeigu jie neisitos iš Centrinės Azijos Organizacijos, rizikuos atominium su naikinimu. Tie grasinimai buvo perduoti diplomatinio keliu per sovietų ambasadorių Teheranui.

Sov. Sąjungos propagandos aparatas nuolat kartoja apie vyks-

tančius neramumus ir riaušes irane, kurios gali jiems duoti pritekstą įsikišti.

Neseniai Sov. Sąjunga pranešė apie Irano pasienio provincijos Azerbeidžano sukilimą prieš centrinę vyriausybę. Pasirodė, kad jo kio sukilimo nebuvo, o tik komunistų agentai kurstė žmones sukilinti.

JAV nekarta yra pareiškusios, kad betkokio užpuolimo atveju gintų Iraną. Chruščiovas tai žino, bet ar jis tuo tiki, nevisiškai aišku. Gal Berlyno krizei dar labiau paastrėjus, komunistai gali bandyti perimti demesio centrą kur nors kitur. Amerikiečiams tada neliktų nieko kito, kaip tik pasi-priešinti jėga, nes dabar betkoks nusileidimas būtų lygus visiškam pralaimėjimui.

PAVERGTŲJŲ JUNGtinės TAUTOS IRGI POSEDŽIAUJA

Rugsėjo 19, kaip ir JT, Pavergtųjų Seimas pradėjo savo naują sesiją Carnegie Endowment rūmuose priešais JT. Praėjusios sesijos pirm. V. Sidzikauskas priminė, kad pastaruoju metu sovietinio imperializmo veržlumas yra ypatingai judrus bei intensyvus ir kad ant svarstyklių yra ne tik Berlyno ar Vokietijos klausimas, bet Europos ir žmonijos laisvės likimas apskritai. Pavergtosios Europos tautos yra stiprus Vakarų sąjungininkas, bet Vakarų uždavinys — saugoti ir stiprinti pavergtųjų laisvę vilti. Sidzikauskas pabrėžė Pavergtųjų Seimo bendradarbiavimo išplėtimą su P. Amerikos, Azijos bei Afrikos kraštais.

Pirmuose sesijos posėdžiuose buvo nutarta įteikti kelios rezoliucijos JT ir prašyti prez. Kennedy, kad jis iš JT tribunolus išskeltų tautų apsisprendimo teisės vykdymą sovietų pavergtuose kraštuose.

Aštuntoju P. Seimo pirmininku išrinktas F. Nagy, vengras. vicepirm. V. Germenji, albanas. Dalyvavo ir J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Vašingtone su Estijos gen. konsulu J. Kaiv.

Sesijos atidarymo proga buvo pakeltos pusiau stiebo Albanijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos, Lenkijos, Lietuvos, Rumunijos ir Vengrijos tautinės vėliavos, grojant tautinius himnus. P. Seimo pirm. V. Sidzikauskas

Seoulas. — P. Korėjos revoliucinis teismas nuteisė mirti 3 augstus buv. prezidento Syngman Rhee valdininkus, kurie klastoję 1960 m. rinkimus. Teismas nuteisė kitus 23 buvusius Rhee pareigūnus kalemui nuo 3 iki 15 m.

Paryžius. — Rasti slaptai pažodžio perversmo dokumentai pas Grinembre. Pagal juos, po etnualiai pavykusio pasikėsinimo į de Gaulle gyvybę, valdžia būtų perėmusi karių komisiją su gen. Salan priežaky. Pastarasis slapstosi Alžerijoje ir šaukia prancūzus kovoti prieš de Gaulle.

Savaitės įvykiai

ITEMPIMAS BERLYNO KLAUSIMU TRUPUTĮ ATSLŪGO. Chruščiovas Belgijos užsienio reik. min. Spaakui pareiškė sutinkąs tartis su Vakarais ir platesnės apimties klausimais. Berlynas su Vokietija sudarytų tik vieną jų dalį. Kaip skelbiama, Vašingtonas yra palankus panašioms pasitarimams.

Po Chruščiovo ir Spaako pasimatymo Maskvoje Vakarų diplomatai tiki, kad sovietai nesukubės pasirašyti taikos sutarties su Rytu Vokietija. Manoma, kad sušvelnėjimai turi sąryšį su iškilusiomis naujomis problemomis tarptautinėje politikoje.

JT GEN. SEKRETORIAUS Dag Hammarskjoldo netikėtas žuvinimas Berlyno klausimą nustumė į antros svarbos eilę.

Sovietams atsirado puiki proga bandyti įvykdyti savo planus sa-vaip pertvarkant JT sekretoriatą. Gen. sekretoriaus vietai užimti jie siūlo tris asmenis. Vienas jų būtų Vakarų vaistvių bloko, antras — Rytų ir trečias iš taip vadinamų neutraliųjų. JAV yra sunku atsisakyti prieš šį pasiūlymą, nes neutralieji dažnai palaiko sovietus. Praėjusių šeštadienį sovietų atstovas M. Zorin JAV, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriams prie JT iškėlė pasiūlymą susitikti keturių didžiųjų valstybių diplomatams ir išspręsti tarpusavy sekretoriaus, t.y. sekretorių klausimą. Jis nurodė ir asmenis, kurie turėtų sudaryti "troiką" sekretoriaus vietai užimti. Tai Ralph Bunche iš JAV, G. P. Arkadyev iš Sov. Rusijos ir V. Narasimhan iš Indijos. Šitoks už akių klausimo išsprendimas būtų nesiskaitymas su kitų mažesnių tautų diplomatais.

KONGE padėtis yra labai nerami. Nors Katangos provincijoje J. Tautų ir Combės pasekėjų karijai laikosi sudarytųjų paliaubų, bet abi pusės stiprinasi ir kovos dar smarkesnės gali prasidėti iš naujo kiekvieną valandą. JT smarkokai nukentėjusios nuo Katangos aviacijos, kurią sudaro trys prancūziški Fouga Magister tipo sprausminiai ir vienas pilotas, kuris skrenda pakaitomis tai vienu tai kitu lėktuvu, kuria stipriai savo aviaciją. Švedai siūnčia keturius sprausminius naikintuvus; etijopų keturi sprausminiai jau yra atskridę. Jau pakeliui ir šeši Canberra tipo naikintojai — bombonešiai iš Indijos. Kanada ir JAV siūnčia transportinius lėktuvus. Combė organizuoja ir ginkluoja tūkstančius karių iš vietinių gyventojų. Centrinė Kongo valdžia grasina, kad ilgai nelaiks ir ginklais sutvarkys Katangą. Iš Elizabethville tuo tarpu baltieji

gyventojai dideliais skaičiais bėga į kaimyninę Rodeziją.

BERLYNE amerikiečiai dar sustiprino savo jėgas, išsivysdami bateriją artilerijos, ginkluotą 105 mm gaubicomis. Komunistai, kaip jiems įprasta, pradėjo evakuoti gyventojus iš prie zonos linijos esančių namų. Išsokę per langus į Vak. Berlyną perbėgo dar apie 20 asmenų. Miesto savivaldybė uždarė visas komunistų partijos įstaigas, kurios iki šiol dar buvo atdaros, ir policija, kad sulaukytų šnipus ir provokatorius, pradėjo tikrinti visus asmenis ateinančius iš R. Berlyno.

SVEDIJOJE Upsalos mieste ruošiamasi iškilmingoms JT gen. sekretoriaus D. Hammarskjoldo laidojimo, kurios įvyks šį penktadienį. Žuvimo priežastis neapaiskėjo. Nors oficialiai paskelbta, kad nebuvo sabotažo, bet pasaulis tam netiki. Vienintelis iš nelaimės išlikęs gyvas asmuo amerikietis H. M. Julian mirė neatgavęs nei kartą pilnos sąmonės.

JAV PREZ. KENNEDY kalba JT sukėlė audrą V. Vokietijoje ir atoleidžio nuotaka Sov. Sąjungoj. Nežiūrint ankstesnės tvirtos jo laikysenos, kai kurios kalbos vietos aiškiai rodo pasinešimą nuolaidų linkme. Esą susitarimas dėl Berlyno yra galimas ir po sovietų - R. Vokietijos taikos sutarties, kuri reikštų pastovų Vokietijos padalinimą. Bonnoje Kennedy kalba laikoma nauju politiniu posūkiu, reikiškančiu V. Vokietijai "savižudybę". Amerikiečiai ir toliau tvirtina, kad pasidavimas grasinamams veda į karą. Anot prez. Kennedy, "arba žmonija turi baigti karus, arba karai pa-baigs žmoniją". Jis pasiūlė visišką atominį ginklų uždraudimą ir net esamųjų sunaikinimą. Dėl kolonizmo jis pabrėžė, kad sovietinis kolonizmas nemažiau smerktinas už vakariečių.

Lengviausia šnipinėti Amerikoje

Netrukus pasirodys knyga "Spy in USA", parašyta lenkų pulk. P. Monat, kuris buvo kariuomenės dabartinės Lenkijos attache Vašingtone ir vėliau užsienio attache inspektoriu. Pabėgęs nuo komunistinės valdžios 1959 m. dabar gyvena JAV. Savo knygoje jis pasakoja, kaip lengva šnipinėti JAV. Kartą važiuojo iš Vašingtono į Čikagą ir traukinyje susipažinęs su žymiu amerikiečiu, Kalbėdamas esą gyrė Ameriką, ir ano širdis atsivėrė — pasisakė dirbas JAV valdžiai ir vežasis su savim aerodinaminio tunelio planus, kuriuos netgi parodė. Su plk. Monat važiuojo jo padėjėjas

kpt. Wisniewski. Kai žymusis amerikietis nuėjo pietu drauge su kariuiniu attache, Wisniewskis nu-fotografavo visus tunelio planus, kurie buvo palikti traukinio vienetėje. Geriausias žinių šaltinis, pasak plk. Monat, esą Pentagonas — kariuinių štabų būstinė, kur kiekvienas gali įeiti be leidimo. Ten — koridoriuose ir bare — galima klausytis, ką kalba JAV augstieji karininkai. Taip plk. Monat, pvz. nugaro informaciją apie bomboneš B-70, kai vienas pulkininkas dėstė draugams savo iš-vedžiojimus belaukdamas pietų. Informacija buvusi perduota Varšuvai, o iš čia — Maskvai.

KAS NAUJO KANADOJE?

KANADOS NEPRIKLAUSO-MYBES SIMTMEČIUI 1967 m. jau pradeda mąstius. Min. pirm. Diefenbakeris pasiūlė, kad būtų paruoštas specialus traukinys — Confederation Train, — kuriame būtų visi istoriniai Kanados dokumentai. Traukinys važinėtu po visą Kanadą jubilėjiniais metais.

KANADA PARDUODA KVIEČIŲ ir Vokietijai. Pasirašyta sutartis, kad Vak. Vokietija nupirktų 350.000 tonų pirmos rūšies kviečių, kurių neužaugina Vokietijos ūkininkai.

SVIETIMO MINISTERIŲ SUVAŽIAVIMAS, įvykęs Halifaxe, pradėjo pirmus žygius svietimui suvienodinti visose provincijose. Iki šiol mokiniai, persikėlę iš vienos provincijos į kitą, turėdavo sunkumų prisitaikyti prie vietos programų. Norima net įvesti visose provincijose tuos pačius vadovėlius.

PREKYBOS MINISTERIJA ruošia parodas Afrikoje, kad išplėstų prekybą su naujomis Afrikos valstybėmis. Be kanadiškų prekių, bus reklamuojamas alus, parūpinamos salės ir orkestrai vietinių šokiams.

GAMYBOS KOMISIJA, įkurta praėjusiu metų gruodžio mėn., susirenka posėdžio Otavoje.

Komisija sudaryta federacinės valdžios, kad išstudijuotų krašto ekonominę padėtį ir padėtų sumažinti bedarbių skaičių. Į ją įeina 25 atstovai iš darbininkų, darbių, ekonomistų ir žemės ūkio ekspertų. Komisijai vadovauja Atlas Steels Ltd. pirm. George De Young.

LIBERALŲ VADAS L. B. Pearson pradėjo 10 dienų kelionę po Albertą ir Br. Kolumbiją. Abi partijos iš lėto ruošiasi rinkimams, kurie numatomi netolimoje ateityje, nors oficialiai nieko dar neskelbiama.

KANADA PASIRASĖ SUTARTI su Gvatemala užmegzti diplomatiniam santykiams. Iki šiol jokių oficialių santykių su Gvatemala nebuvo.

NEWFOUNDLANDO PREMJERAS kreipėsi į Kanados ir kitų kraštų miškininkus, prašydamas patarimų, kaip atstatyti gaisrų sužalotą miškų pramonę. Gaisrai, prasidėję gegužės mėn., sunaikino 2.300 kv. mylių miškų ir pridarė nuostolių už \$200 mil.

QUEBECO PROV. TAUTINIS VIENYBES PARTIJOS — Union Nationale — suvažiavimas įvyko Quebec mieste. Partija gyvuoja jau 25 metai, tačiau toks suvažiavimas yra iš

viso pirmasis. Miręs premjeras Duplessis buvo partijos vadas. Nauju vadu išrinktas D. Johnson.

SOVIETU MOKSLININKA M. Kločko, kuris pabėgo iš sovietų mokslininkų grupės ir paprašė politinės globos Kanadoje, pradėjo šmeižti rusų šauda. Komunistinė brošiūra anglų kalba, platinama Otavoje, apibūdina Kločko, kaip psichiškai nesveiką, arogantišką ir buvusį net 3 kartus vedusį. Rašoma, kad pirmai žmonai mirus, jis net du kartus buvo išsiskyręs. Vietinė policija pareiškė, kad Kločko į šmeižtus neatsakysias, nes tai duotų priežastį tolimesniam puolimui.

MUZIKAI IR ORKESTRAMS Canada Council paskyrė net \$334.000 paramą. Didžiausia dalis teks simfoniniams orkestrams, kurie iki šiol negalėdavo išsiversti.

GYDYTOJAI IR INŽINIERIAI yra geriausiai apmokamos profesijos Kanadoje. Gydytojų vidutinis metinis uždarbis — \$15.737, inžinierių ir architektų — \$14.982; trečioje vietoje eina advokatai — \$14.123, toliau — dantistai, buhalteriai ir kt. Didžiausio uždarbio pernai buvo Sault Ste. Marie, ten vidurkis siekė \$4.755, toliau eina Sarnia, Calgary ir Sudbury.

Tėviškos Žiburiai

THE LIGHTS OF HOMELAND

Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

SAVAITRASTIS

Vyr. red. K. Dr. Pr. Gaidamavičius. Pavaduotojas A. Rinkūnas
Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija. Prenumerata
visur metams \$5.00, pusmečiui \$3.00. Įmokėjė nemaziau \$10 laikomi
garbės prenumeratoriais. Už skelbimų turinį redakcija neatsako.
Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai
nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

941 Dundas Street West • Toronto 3, Ontario • Canada
Telefonas 368-6813.

PILOTAI PLAUNASI RANKAS

Jau veik 2000 metų, bet Pilotų rankų plvimosis krikščioniškas pasaulis nepamiršta. Pilotas nepateisinto išduodamas nekaltą Kristų fariziejų kerščiui. Golgotos tragedija kartojasi. Pilotai ainiai dar gyvi.

Niekas nepateisins sąjungininkų kalčių istorijos. Apsvaigę laimėjimu, jie visiškai buvo pamiršę žmoniškumą. Nekrinta kaltinimas pilkajai masei, bet daugiau vadovybei. Neveltui maršalas Montgomery gavo augstus rusų žymenims ir brangius kalinius. Senukas dar ir šiandien neatšikrato raudonųjų. Kelionės į Maskvą, viešėjimas Pekinge... Gen. Eisenhoweris kuklesnis. Jis greičiau pamiršo dūvanas, matydamas rusišką imperializmą sūtautėjimą. Rusijos imperija, prisidengusi komunizmo kauke, siekia savo tikslų. Kas Maskvos neklausia, tas žiaurus nuklydėlis. Būk geriausias komunistas, bet nepritarik Maskvos norui, ir galva nebus garantuota. Nikita lengvai suvirškintų Kinijos, Jugoslavijos ir net mažos Albanijos vadus, jei ilges nes rankas turetų. "Būk klusnus vyresniam broliui rusai, tada žiūrėsim tavo komunizmo idealo!" — Maskvos pirmas isakymas.

Prisiminkim lengvai išduotus mirčiai Vlasovo armijos karius. Pažvelkim į Kempentono ukrainiečių "gabenimą" į gimtą kraštą. Pažūrėkim į lietuvių belaisvių likimą prancūzų rankose. Sprendimas trumpas: namo arba švėtimšalių legijonas. Daug kraujo, daug asarų, daug nekaltų aukų. Kai "mieli" enkavedistai laisvą svaistydavosi po mūsų stovyklas, jutome ne tiek baimę, kiek apstulbimą: kur eina pasaulis? Dar karo žaizdos buvo kraujuotos, o jau naujas nejudusio chirurgo peiliu darė. Po karo sekė politinės nesamoningos po nesamonių. Taip norėdavosi amžiams nerti į mūsų dainose apdainuotą Dunajaus vilnis. Klaidos brangiai apmokamos. Lengva vadams buvo rankos mostelėjimu konferencijose Teherane, Jaltoje ir Potsdame užkūsti Stalino gerkle pragramis plotu ir nekaltų žmonių aukomis. Nei Rooseveltas, nei Trumanas, nei Churchillis nepasistatė, kodėl šiandien pasaulis sėdi ant vulkanų. Buvo laikas, kada sutvarkė Hitlerio Reichą, lengvai galejo paguldėti ir "raudonąją meską" ant menčių. Neapdairi politika padarė baisią klaidą, kuri reikalauja bilijonų dolerių, daug kraujo aukų, o pasėka — karas, kuris nes sunaikinimą. Sunkiai plaunamos pilotų rankos.

Nesuprantu Svedijos, kuri per stebuklą, per du pasaulinius karus liko neįvelta ir nenukentėjo, o tuko. Tai ne politikos stebuklas. Mažos valstybės laviravimas nieko nereikia didžiosioms jėgoms. Po I D. karo, gana pralobus, ji pastatė ūkį ir gerai apsiginklavo. Pabaltijo valstybės — kaimynės. Neturtingos. Kūresi iš pelevu. Po ilgo vergavimo metų. Kai priešio pirmieji tankai išliaužė į kaimynų žemes, švedai lengvu mostu uždarė pasiuntinybes, net aukso mažus rezervus išdavė rusui. Gražus pataikavimo mostas! Taip. Tai sena ir kultūringa vikingų tauta! Tai padarė švedai.

Ivairūs siuntiniai

I LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ ir U.S.S.R.

Iš Kanados:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius.
Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDIONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KĖDES, LAIKRODZIUS, MAISTĄ ir kitką.

Gyveną ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenis iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 College St., Toronto, Ont., Canada. Telefonas LE. 1-3098

SKYRIAI:

165 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA. 8-6686. Ponia V. Juraitis.
94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS. 3-5315. Ponia M. Venskveičienė.
DARBO VALANDOS: pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. vak.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Europos likimas išsispres Amerikos — Rusijos kovoje

DABARTIS IŠPRANAŠAUTA PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ

Kiekviename amžiuje atsiranda žmonių, sugebančių atspėti bent stambesnius ateities bruožus. Praėjusiame šimtmečiu prancūzas Tocqueville, vokiečiai Froebelsas ir kt. numatė Amerikos ir Rusijos šių dienų iškilimą, nors tada pirmoji tebuvo puslaukinė indėnų kraštas, belaukias 30-ties milijonų Europos ateivių atplūdimu, o Rusija liaudį laikė baudžiauvoje, skurdė ir tamsioje. Būtų svarbu patirti, ar yra politinių principų, kurie leistų daryti protinių pranašavimų? Gali būti, ir šiandien gausiuose raštuose, straipsniuose, knygoje ir pareiškimuose kas nors, kur nors apytiksliai nuspėja stambesnius mūsų ateities bruožus. Kaip juos atpažinti?

"Mūsų amžiaus istorija žmonių verčia rūpintis dviem plačiais kraštais — Amerika ir Rusija. Istorija joms, matyt, turi paskyrusi kažkokias ypatingas roles. Nors griežtai skirtingos, jos pasižymi bendru neištaišumu ir visokių prieštaravimų gausybe."

Tai žodžiai vokiečio Julius Froebels (1805-1893), kuris 1850-1857 m. išvažinėjo S. ir P. Ameriką ir 1859 m. parašė veikalą "Amerika, Europa und die politische Gesichtspunkte der Gegenwart" (Amerika, Europa ir politiniai dabarties požiriai). Šį veikalą kitas plačiai po Rusiją, Europą, S. ir P. Ameriką 1920-1950 m. apvažinėjęs vokiečių, sociologijos profesorius, L. L. Mathias-Lawrence pavadina nuostabiausiu knyga XIX a. vokiečių kalba apie Ameriką, Europą ir Rusiją (Hamburg 1953 m. išėjusioje knygoje "Die Entdeckung Amerikas Anno 1953, oder Das geordnete Chaos" — Amerikos atradimas 1953 m., arba sutvarkytoji siurinė. Prieš šimtą metų Froebelsas

VYT. SIRVYDAS

teigė: "Amerika ir Rusija — kraštai, žymūs pajėgumu kurti kiekvienas savo ypatingą gyvenimo kėlą. Amerikos Jungtinės Valstybės ugdo demokratine sandtvarką, Rusija — kraštutiniu absolutizmu. Abi, rodos, nenori pripažinti kitokių pasaulėžiūrų. Prieš jas, tačiau, dar stovi kova išspręsti, kuris kelias galutinai egzaminus išlaikys. Gali būti, vienoje išgyvens demokratinis individualizmas, kitoje — despotiškas socializmas. Ju dviejų kovoje, tačiau išsispres Europos likimas. Tiek aišku, kad kiekviena turi teisę gyventi, kiekviena mums istorija panosėn kiša, ir viena kitos negali iš gyvenimo išbraukti."

Šias Froebels pažūras Mathias Lawrence cituoja straipsnyje vokiečių "Merkur" žurnale (1952 m. nr. 6). Jas pakartoja austras, rusų dvasinės kultūros ir sovietų pasaulėžiūros profesorius Kurt Marko straipsnyje "Amerika und Russland in der 'rationalen Prophezeiung' nach 1848", kurį skelbia Miunchene einas trimėnesinis istorijos žurnalas "Jahrbuecher fuer Geschichte Osteuropas" (1960 m. nr. 2). Jis cituoja visos eilės to meto europiečių panašias pažūras ir svarst, kuriuo pagrindu jie darė savo "pagristus pranašavimus" Amerikos, Rusijos ir Europos ateities. Apžvalga įdomi ir mūsų dienoms.

Froebelsas manė, kad Amerikos galybė iškėlė jos tarpusavio karas — Civil War ir spėjo, kad šiame istorijos kelyje Amerika išsispres ir Europos likimą. Sakė: "Rusija tiek pat tolima ir svetima Vakarų Europos valstybių

šeimyniskam rateliui, kiek ir Amerika. Galima sakyti, Rusija tai pati Amerika, tik kita to paties pinigų pusė. Nenuostabu, jei kairurie europiečiai Ameriką vadina 'demokratine Rusija'. Skiriasi tik tuo, kad amerikinis medžiaginės gerovės siekimas prasižieda laudyje ir yra jos dvasios bei energijos plectimas, o Rusijos liaudžiai santvarka yra kaušas gerkle; joje liaudis laikoma įrankiu bei medžiaga valstybei. Gaila, europiečiai nemato, kad slavai vakariečių kultūrą nori pasmaugti savaip suprastu socializmu".

IS PRAEITO KARO UŽRASŲ

Povandeniniai laivai

(Tęsinys iš pr. nr.)

Pirštai taip sušalę, kad reikėjo kitų pagalbos persivilkiti, nors visai sausų drabužių nebėra, nes gėlė ždiovinimas neįmanomas. Geriausia priemonė išdžiovinti kūnas. Apsivilkę kita pora drėgnų drabužių vėl einame sargybom.

1940 m. pabaigoje vos vienas vokiečių povandeninis laivas sušaukė Kalėdų jūroje; 1941 — jau buvo nemaziau dvidešimties, o šiais metais nemazas skaičius. Tačiau palyginus laimėjimus, matėsi didelis skirtumas. Keli ano meto povandeniniai laivai daug daugiau nuskandino, negu dabartinis laivynas. Kas atsitiko? Atsakymas buvo radare. Nuo to laiko, kai priešas aprūpino šiais nepaprastai gerais aparatais savo laivus, visos povandeninių laivų karas pasikeitė. Britų lėktuvai ir priešpovandeniniai laivai mus pastebėdavo kiekvienu metu, kai tik iškilavome virš vandens; ar tai buvo naktis, ar migla ar lietus. Nuostoliai buvo dideli, bet laimei mūsų vadovybė pagaliau susiprato ir mus aprūpino priemone gintis nuo radaro. Tai buvo taip vadinamas radaro priemone — funknessbächer. Jo pagalba galėjome nustatyti, ar yra artumoje radaro aparatas, kuris mūsų įjėškojo. Visas išatysmas buvo labai primityvus. Kiekvieną kartą, prieš paneriant, reikėjo anteną ir storą kabelį per bokstelio dangtį inešti į vidų. Labai dažnai vielos susipainiodavo ir negalėdavo uždaryti dangčio.

Tai buvo 1942 m. Kūčios. Tikėjome, kad šiandien vakare mes kelias valandas plauksime panėre ir klausysimės kalėdinių plokstelių. Kūčioms virėjas pagamino labai nepaprastą šiose sąlygose valgi: šaldytas braškių uogas su plakta grietine. Iš medžio ir spalvoto popieriaus laivo technikai padarė šokią tokią Kalėdų eglutę. Mano sargyba buvo rytą nuo 8-12 val. ir vakare. Stovėdamas ant bokstelio vakare galvojau apie Kalėdų eglutę namuose ir savuosius, susirinkusius su dovanomis. Ypatingai visi šventųjų paveikslai man buvo ryškūs, nes nuo pat

į tuometinę Vokietiją (Bismarko dar neapjungtą ir 1871 m. karo su prancūzais neišgyvenusią) pasižiūrėjęs Froebelsas sprendė: "Europos istorijoje ilgai viešpatavusį Austrijos ir Prūsijos nesutarimą dabar ištūmė Prūsijos ir Prancūzijos nesutarimas. Vokiečiai bus priversti arba su prancūzais mirtiną kovą vesti, arba susiprasti".

Tarp Rusijos (slavų ir totorių valstybės), Amerikos ir Europos (Anglijos, Prancūzijos ir Vokietijos), sako, įvyksiančios rūgtynės užvaldyti atsilikusiai žmonijai. Čia tik trys kombinacijos galimos: 1. Rusija ir Europa prieš Ameriką, 2. Amerika ir Europa prieš Rusiją, 3. Amerika ir Rusija prieš Europą. Froebelsas manė, kad gyvenime vyrausianti trečioji.

Europa tada išsigelbėtų apsi-

jungimu, kuris išgydytų jos susiskaldymą. Sakė, jei europiečiai greitai laiku nesusipras sukurti savas Jungtines Valstybes, grės pavojus netekti laisvės, galios ir žmonijos kultūros vadovo vietos. Tačiau, ir Amerikos politinį federalizmą pamėgdžiodama, Europa neišvengiamai turės pamėgdžioti ir Rusiją, nes būsimoje politinėje bendruomenėje nepriklausomos iktol Europos valstybės tegalėsiančios gyventi kaip vienos bendros valstybės kantonai. (Die Staaten des europaeischen Abendlandes koennen im Daemmerlicht der Zukunft nur noch als die Kantone einer grossen Eidgenossenschaft erscheinen).

Europa imasi, nors labai lėtą žingsnių, apsijungimo — pirma ekonominio, po to, politinio — tik vargo spaudžiama.

Paruošė P. BRA-KAS

rinių švenčančių Kūčias.

Matant, kad priešas yra visai neatsargus, praėjo ir mums noras panerti. Anksčiau atrodė, kad mūsų likimas jų rankose; dabar buvo priešingai. Pasiruošėm puolimui.

— Pirmas vamzdis... pasiruoš... ugnis!

Tokioje jūroje pataikyti su torpeda nebuvo lengva, nes tuo metu, kai naikintojas buvo iškeltas bangų torpeda galėjo pralstyti gliai pro apacią magnetiniam plaktukui neįsijungus. Sio metu jau buvo vartojamos geros torpedos, kurioms nereikdavo atsidauti i laivą, bet jos magnetiniu veikimu sprogdavo palindusios po laivą. Toks sprogdimas daugelyje atvejų perlaudavo laivą pusiau. Kol šis degiklis buvo išbulintintas, daug gerų taikinių buvo prarasta, nes torpedos sprogdavo arba peranksti, arba pervėlai, arba visai nesprogdavo. Jų blogam veikimui daug pasitarnavo ir britų priemonės išmagnetinti laivus. Pradžioje karo britai vartojo gan paprastas išmagnetinimo priemones: jie apvyniodavo apie laivą elektros kabelius ir per juos leisdavo elektros srovę. Tai sumažindavo laivo magnetinį lauką ir torpeda praplaukdavo nesprogu.

Laukėme nekantriai. Gal degiklis neįsijungs? Gal žuvis iš viso nuklys i soną? Laikas torpedai pataikyti praėjo. Nepataikėm.

— Antras vamzdis... pasiruoš... ugnis!

Mus skyrė tik 400 metrų. Arčiau negalėjome leistis. Trys šimtai metrų jau skaitėsi pavojaus riba. Nuo sprogimo galėjo sprogti ir mūsų pačių torpedos laive. Ne vienas povandeninis ir žuvo tokiu būdu.

Blykstelėjo raudonos, mėlynos, geltonos, žalios šviesos ir iškilo vandens stulpas. Praėjo minutė ir tamsūs siluetas priekyje išnyko. Liūdniausia, kad nesimatė nei jokio laivėlio, nei plūdės, nei jokios gyvybės. Nuskendo nepalikęs jokio pėdsako, jokio ženklų.

(Bus daugiau)

Penman's
KELNAITĖS - JERSEY
T-BALTIŪKAI
VYRAMS

Be rankovių sportiniai jersey su elastiniu juosmeniu kelnaitės.

Penman's
MOTERŲ ir MERGAICIŲ
BALTIŪKAI

Baltinukai ir kelnaitės 2-4 metų ir 6 metų mergaitėms. Baltos medvilnės megztai pakraščiais baltinukai ir kelnaitės 8 iki 16 m. mergaitėms. Moterų baltinukai ir apat. kelnaitės baltos medvilnės įvairių dydžių.

Penman's T-Marškiniai **Penman's** DARBO KOJINES

Penman's
KŪDIKIŲ APATINIAI

— Šone surišami, aplink apusukamo stiliaus ir susegamu priekiu baltinukai iš puikių medvilnės. 3-9 mėn. 1 ir 2 metų amžiaus kūdikiams.

Penman's
BERNIUKAMS

Penmans turi kokybę, kuri išlaiko ir nerūpestingą nešiojimą, ko motinos ir nori savo vaikams.

KITI **Penman's** GAMINIAI:

Apatiniai minkšti pamušalai ir apatiniai šilti baltiniai, puspalčiai su gautuvu, pirštines, megstinukai ir liemenės.

400 straipsnių apie Lietuvą ispaniškai

Žurn. K. Čibiro 50 m. sukakties proga

K. PAZERAITE

Beveik tylosis praėjo didžiojo kultūrininko Kazimiero Čibiro, spaudos attache prie Lietuvos pasiuntinybės Urugvajuje, 50 metų amžiaus sukaktis.

Man pasisiūlius pagerbti gerb. jubilatą straipsniu bei prašant papildomų informacijų, štai ką jis man atsakė (tikiuosi jis nesupykęs už paskelbimą šių laiško ištraukų):

... Nėra, žinoma, joks jubilato nuopelnas ta, galima sakyti, kiekvienam natūrali sukaktis, bet žmonės ją prisimena turbūt dėl to, kad skaičius 50 yra lyg ryškesnis už kitus, o taip pat, kad vargiai kas tikisi sulaukyti kitų 50, atseit viso amželio. Šiaip ar taip, pusamžiai verčiami pastebėti savo gyvenimo saulutės posūkio į vakarą.

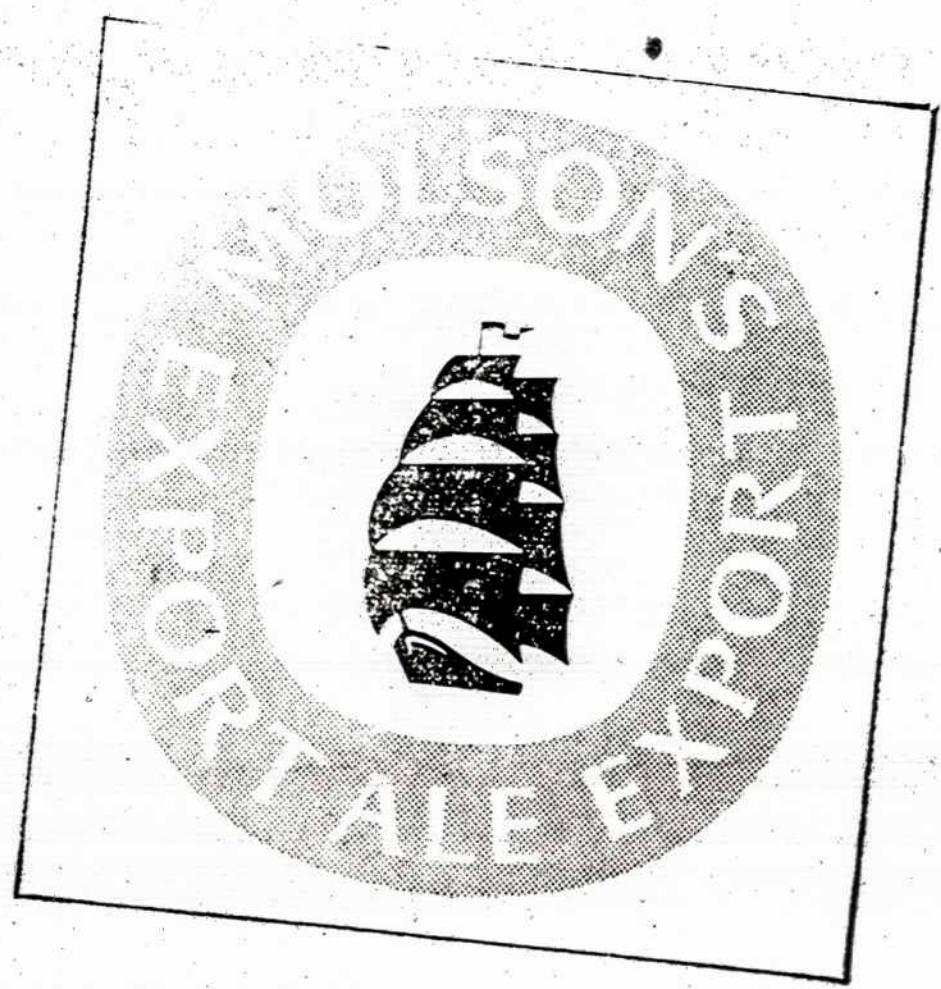
... Visiems, kas ankščiau ar vėliau, prašė mane autobiografinės medžiagos, neką tegalėjau atsakyti. Nesu šventai kuklus, bet vistiek priklausau tai "padermei", kuri viešoms nemėgsta, jos net bijo ir nepakenčia. Kur jau būti na pareiga, ką gi darysi... Mano biografiniai rėmeliai yra Liet. Enciklopedijoje. Tie išoriniai graičiai apie žmogų nedaug ką tepasako. O žmogaus dvasinis veidas, jo idėjų akiratis, jo išgyvenimų pasaulis, jo intymūs polėkiai negi persiduoda su datomis, paviršutinišiais įvykiais, netgi mūsų nuveiktais šokiškais tokiais darbais? ...

... Iš rytų Augštaitijos mišku, kalnelių ir ežerų (kuriuos dar dažnai sapnuose šviesiai matau ir jaučiu) tolimesiems gyvenimo keliais, tolimesiems sąlyse ir tarp įvairiausių žmonių matęs tiek veidų ir vaizdų, stebėjęs žmones ir įvykius daugiausia dvasios akimis ir domėjysis daugiau jų sielomis, negu iš ore, vertines daugiau psichologinė, o ne materialinė gyvenimo pusę, prieinu tas pačias išvadas, kurias prieš 30 metų parašiau apie gyvenimo meną Marijos Pečkauskaitės — Gyvenimo Menininkės biografijoje:

"Kilti ir kelti: dulkių pasaulyje veikliai tarnauti šviesos pasauliui; didžiai idėjai ištikimai aukotis iki mirties; suprasti, mylėti ir laiminti, net tada, kai esi nesuprastas, nekenciamas ir persekiojamas; pažinti žmones neniekiant jų; branginti gyvenimą ir ramiai laukti mirties — tai menas, tai menas gyventi".

Argi gali būti kilnesnis žmogaus dvasios siekimas šiame pasaulyje? ... Tai toks K. Čibiras. Budamas giliai tikintis katalikas, K. Čibiras savo raštais kovoja prieš materialistinę pasaulėžiūrą. Kaip didis patrijotas, giliai išgyvendamas Lietuvos tragediją, jis informuoja pasaulį apie Baltijos kraštų pagrobimą, tuo išspėdamas laisvąjį pasaulį apie gresiančią raudonąją ekspansiją. Įaigį jis kursto lietuvių ugnelę tautiečių širdyse, įvairiomis progomis suruošiuose parengimuose, savo paskaitose, per radiją ir savo raštuose.

Sia proga derėtų pateikti skaitytajam gerb. jubilato biografijos bei nuveiktų darbų duomenis. K. Čibiras, slapyvardė Verax, yra gimęs 1911 m. VI. 5. Švenčioniu apskr., Daugėliško vlt., Kujškes km. Mokėsi Švenčionių lietuvių gimnazijoje ir Vilniaus mokytojų seminarijoje, bendradarbiaudamas Vilniaus lietuvių spaudoje. 1930-1934 m. redagavo Marijampolėje "Saltinį". 1934-1935 m. dėstė lietuvių kalbą Londone. 1936-1940 m. Priskėlimo bažnyčios statybos komiteto reikalų vedėjas, Kaune. 1941 m. atvyko į Buenos Aires, Argentinoje, ir 1942 m. prie Lietuvos pasiuntinybės P. Amerikoje pradėjo informacijos bei propagandos darbą. 1947 m. Bostone, Mass., buvo vienas "Darbininko" redaktorių. Nuo 1948 m. ligi šiol spaudos attache Lietuvos pasiuntinybėje Urugvajuje. Jis bendradarbiauja šiuose ispaniškuose dienraščiuose bei žurnaluose: El Pueblo, Dinamica Social, El Dia ir El Bien Publico, La Religion ir kt. Tu, Lietuvos laisvę ginančių, straipsnių yra atspausdinta apie 400. Be to, yra išleista šios jo parašytos ar suredaguotos knygos: "Lituanía entre fuego cruzado" 1944 m., 477 psl., "Europa o Genghis Khan", 1945 m., "El Pais de las Cruces" (Nukelta 16 psl.)

PASIGARDŽIUOKITE
MOLSON'S EXPORT ALE

**KANADOS
DAUGIAUSIAI
PERKAMAS
ALUS**

MOLSON'S BREWERY (ONTARIO) LTD. —
INDEPENDENT BREWERS SINCE 1786

DRAMATINĖ KOVA UŽ PROVERŽĮ I ERDVES (3)

GARSIOJO WERNHER VON BRAUN PIRMIEJI ŽINGSNIAI

V-2 SKRENDA I
ANGLIJĄ

Po nepavykusio atentato prieš Hitlerį Peenemuendėje įvesta daug kontrolės ir suvaržymų. V-2 bandymai buvo perkelti į pietinę Lenkiją. Po 10 raketų būdavo paleidžiama kasdien, tačiau vistiek sekėsi labai sunkiai surasti trūkumus ir atlikti patobulinimus. Svediniais sprogdavo ore, nepasiekę taikinio. Pats v. Braun dalyvavo tobulinimo pratybose; taip vieną sykį kone buvo užmuštas netoliese kritusio V-2 sviedinio, kai spejo atsidurti griovį ir būti apipiltas žemėmis.

Pirmasis V-2 paleistas į Angliją 1944 m. rugsėjo 6 d. iš Hago apylinkės Olandijoje. Po šesiu min. skridimo 46 pėdų ilgio raketa su 2200 sv. sporgstamosios medžiagos krito ant Chiswick-on-Thames arti Londono. Per sekančias 10 dienų 26 A-4s buvo iššauti ant Londono. V-2 skriejo didesniu nei garas greičiu ir nebuvo galima nei lėktuvais pavyti, nei padaryti perspėjimo apie artėjantį pavojų. Tai buvo naujas ginklas, naikinas netik medžiagų, bet ir psichiškai, nes buvo galima žinoti, kur ir kada jis bus panaudotas. Viso 1500 V-2s perskrido Anglijos kanalą, 1115 iš jų pasiekė Britų salas. Londonui teko 518 raketų. Beveik 3000 buvo užmušta, tūkstančiai sužeisti, turto nuostoliai pasakiški. Anglų morale buvo smarkiai pakirsta. Pripažindamas V-2 didelę karinę svarbą, net ir gen. Eisenhoweris pareiškė:

— Atrodo, jei vokiečiams būtų pasiekę šešias mėnesiais ankščiau V-2 pagaminti, invazija į Europą būtų buvusi labai apsunktinta, gal net neįmanoma.

V-2 buvo gana pigus ginklas, reikalavo 12,950 darbo valandų ir kainavo 38.000 DM. Lėktuvą jį pagaminti atsiėjo 1/2 mil. DM. Raketa buvo nuolat tobulinama. 1945 m. sausio 24 d. atliktas bandymas pridėjus sparnus ir V-2 skrido 375 m. Tačiau ji nebuvo šaunama virš Anglijos, nors ji galėjo taikinti pasiekti net toliau, bet dėl lėtesnio skridimo galėjo būti sunaikinta. Peenemuendės inžinieriai planavo ir kitą raketą, pavadintą "America", kuri turėjo persikristi Atlantą. Kaikuri tuometiniai projektai prilygsta amerikiečių Atlas, Titan ir kitoms raketoms, prie kurių v. Braun ir dabar Huntsvillėje, Alabama, tebedirba. Jau tada v. Braun turėjo apie žemę satelito idėją, tačiau karas neleido net ir brėžinių daryti. Von Braun vaizdavo raketą, galinčią kilti ir skristi su 30 tonų krovinium, jau 1936 m. I karo pabaigą Peenemuendės įvairių raketų ir satelitų projektų skaičius siekė 10. Įdomus faktas, rusų raketų ir erdvės tyrimai vyko pagal vokiečių turėtus planus Peenemuendėje. Net ir tuos pačius terminus rusai naudoja. Iš 10 turėtų v. Braun pro-

jektų Peenemuendėje rusai 4 jau turi įvykdyti.

PAKELIUI I NELAISVE

Be Peenemuendės centro, vokiečiai ir karo pabaigą turėjo pastatę dar tris V-2 fabrikus: Wiener Neustadt prie Vienos, Friedrichshafene prie Konstanco ežero ir Harzo kalnuose prie Nordhausen. Pirmieji du buvo sąjungininkų bombų smarkiui apnaikinti. V-2 gamybą trukdė ir šiaip vokiečių pramonės naikinimas iš oro. Ypač tai atsiliepė 1943-44 m., kai buvo subombarduoti didžiuliai gulių fabrikai Schweinfurte. Kadangi trūko darbo jėgos, tai ir prie tarp svarbios ir atsakingos V-2 gamybos bei fabrikų įrengimo buvo naudojami užsieniečiai, politiniai kaliniai ir karo belaisviai. Suprantama, vokiečiai negalėjo iš "Auslaenderių" ir tikėtis geros darbo kokybės. Iš 1000 pagamintų V-2 339 buvo gražintai atgal kaip netinkami naudojimui. Apie 20% paleistų raketų pasiekdavo taikinį vienos mylios tikslumu, kiti sprogdavo nepasiekę taikinio arba ore.

1945 m. sausio mėn. rusų kariuomenė buvo 100 mylių nuo Peenemuendės. Buvo duoti įsakymai paruošti viską sunaikinti, kad nieko vertingo nepatektų į rusų rankas. Von Braun sušaukė slapta konferenciją, kai rusų artillerija Peenemuendėje jau girdėjosi. Tačiau konferencijos dalyviai daugiau baugino ne prieš sviediniais, o Gestapas. Von Braun pareiškė: "Vokietija karą pralaimėjo. Bet nepamirškime, kad mūsų grupei specialistų pasiekė pasiekti tolimą erdvę. Mes niekada nemustumė tikėjęs į satelitus, kelionę ir menulių ir tarplanetines keliones. Mes pakėlėm daug sunkumų, kadangi tikėjome į didelę ir taikingą raketų ateitį. Dabar

Paruošė J. A.

PO VOKIETIJOS RINKIMŲ

V. Vokietijos rinkimai atnešė daug netikėtumų, o gal ir nusivylimą 85 m. kancleriui Adenaueriui. Nors jo partija ir laimėjo, tačiau tesurinko tik 45,2% balsų ir negali sudaryti vyriausybės be kitų partijų pagalbos. Neturint reikiamos daugumos Adenaueriui lieka tik koalicinės vyriausybės keilas. Nors socialistų vadas Brandt, kurio partija laimėjo 190 vietų parlamente ir siūlė trijų partijų koaliciją, tačiau Adenaueris tą pasiūlymą atmetė. Belieka sudaryti koalicinę vyriausybę su laisvųjų demokratų partija, kuri laimėjo 66 vietas.

L. demokratų partijos vadas Dr. Mende aiškiai žino, kad ne viena partija be jo neapsieis ir tam stato savo reikalavimus. Jis nesutinka įeiti į koalicinę vyriausybę, jei joje lieka Adenaueris. Jo įpėdiniu, atrodo, turės būti prekybos min. Ludwig Erhardt, nors pats Adenaueris norėtų ma-

pats laikas mums atlikti savo pareigą. Kiekviena kariaujančių pusių norės mūsų mokslo. Klausimas, kurį turime atsakyti, yra šis: kuriam kraštim mes turime patikėti savo palikimą? Sprendimas pasiekta vienbalsis: pasiduoti amerikiečių kariuomenei. Įsakymai kraustyti ar pasilikti vis dėlto atėdavo net iš dešimties vietų. Suprantama, tokioj prieštaravimų maišaty reikėjo turėti raketinio metalo nervus. Vieni įsakymai liepė kovoti ir mirti su Volksturm, antri — laukti įsakymų. Ginklavimosi ministerija Berlyne išakė mums su visais tyrimų įrengimais keltis į Bleicherode prie Harzo kalnų tęsti darbo toliau. Šis įsakymas mums buvo priimtinausias, nes vietovė buvo žygiuojančios amerikiečių kariuomenės kelyje. Bet kaip išvykti? Kai v. Braun grįžo automobiliu iš Berlyno, judėjimas civiliams gyventojams kariuomenės buvo stabdytas. Karininkas, tvarkęs judėjimą, klausėsi v. Brauno aiškinimo apie stebuklingus ginklus ir specialų projektą, atliekamą ministerijos žinioje ir kai paklausė, kaip projektas vadinsis, reikėjo žaibiško atsakymo. Von Braun jį turėjo: projektas specialiai paskiriamas. Pagaliau pagaminus specialius užrašus ir prisegus prie sunkvežimio, konvojus pajudėjo iš Peenemuendės. 5000 inžinierių ir mechanikų, kurių prieš rusų kariuomenės atėjimą iš viso buvo 11.000, leidosi vakarų link. Nebuvo spėta viskas sunaikinti, todėl laboratorijos, įrengimai ir daug svarbių brėžinių pateko į rusų rankas. Du traukiniai ir 100 sunkvežimių, pilnai pakrauti, paliko Peenemuendę. Kelionė labai vargino, kadangi dienomis siautė naikintuvų puolimai, tai važiuoti tekdavo naktimis.

Vargiai ar kuris kitas leidinys išseivijoje susilaukė tokio greito ir plataus įvertinimo, pripažinimo, kaip dr. J. Grynaius "Tauta ir tautinė ištikimybė". Kiek jau teko girdėti įvairių atsiliepimų, visi teigiami ir palankūs. Pažįstamas, kurį galima laikyti labai artimu liberalams, laisvė žavis ir primena: "Būtinai išsivyk Grynaius "T. ir T. I." — jau antrą savaitę skaitau ir neatsidžiauju. Štai, ko mums labiausiai reikėjo. Padėka priklauso frontininkams ir mecenatams už tokios knygos išleidimą. Skaitau, kartoju, gėriuosi... Panašiai atsiliepė ir kitas bičiulis, savajame laiške: "Ne skaitau, bet ryte ryju, pasi-smaguiaudamas... Galima drąsiai spėti, kad naujasis dr. J. Grynaius veikalas bus tauteičių išgrobtystas kelerių savaičių laikotarpįje ir ar tik neteks galvoti apie skubų antros laidos paruošimą. Mažas stebuklas: šį kartą ne knyga įėjo skaitytojų, bet skaitytojas knygos.

Paruošė J. A.

PO VOKIETIJOS RINKIMŲ

tyti savo vietoje jauną krašto apsaugos min. Josef Strauss. Salia Adenauerio ir Brandt figūrų iškyla laisvųjų demokratų vadas dr. Mende. Jis yra 44 m., gimęs Silezijoje ir iš ten rusų pasitraukęs pabėgėlis. Praėjusio karo metu jis buvo du kartus sužeistas ir už drąsumą apdovanotas riterio kryžiumi. Vėliau pateko anglų nelaisvėn. Dr. Mende yra katalikas, vedęs ir turi du vaikus.

Laisvųjų demokratų partija buvo atkurta po karo; prieš tai vadinosi vokiečių liberalų partija, nors jos bebuvo likę tik likučiai. Dr. Mende visu įkarščių griebėsi partijos atstatymo darbo ir rado gana daug pasekėjų. Jis reikalavo tam tikrų reformų pramonėje ir mokesčių sistemoje. Rinkimų akcijoje partija pasiskė už smulkius prekybininkus ir akcentavo savistovesnį V. Vokietijos politikos reikalų tvarkymą. Pasak dr. Mende, Adenaueris per daug klausęs vakariečių patarimų. Partija užsienio politikoje laikosi maždaug vidurio ir nori diplomatinį santykių su R. Vokietija, Lenkija ir kitais satelitais.

LIETUVIŠKIEJI ĮVAIRUMAI

AL. GIMANTAS

Po Akademijos suvažiavimo

Liet. Katalikų Mokslių Akademijos suvažiavimas jau maloni, bet reikšminga ir neužmirštama praeitis. Aktyviai dalyvavę suvažiavimo darbuose išsivežė netik puikius išpūdžius, bet ir žymiai darbingesnes ir kūrybingesnes nuotaikas. Gaila tik, kad Chicagoje tuo metu siautė karščiai gerokai išvargino visus posėdžiautojus. Paskaitos bei referatai bus išspausdinti, tad, ir platesnieji visuomenės sluogsniai galės susipažinti su akademijos darbais. Atskirų sekcijų posėdžiuose buvo svarstyti ir labai aktualūs, šios dienos reikalus liečiantieji klausimai, k.a. lietuviškų parapijų mokyklų lietuviškumas, jo išlaikymas ir pan. Čia būta gana aštrių susikirtimų autoritetų ir plačiai žinomų asmenybių tarpe. "Chicago's American", kalbėdamas apie Akademijos suvažiavimą — autorius Stanley Pieza — kažkodėl LKMA vadina Lithuanian Catholic Cultural Institute. Visi žinome, kad tarp kultūrinio instituto ir mokslių akademijos yra pakankamai didelis skirtumas.

Gėrisi nauju veikalu

Vargiai ar kuris kitas leidinys išseivijoje susilaukė tokio greito ir plataus įvertinimo, pripažinimo, kaip dr. J. Grynaius "Tauta ir tautinė ištikimybė". Kiek jau teko girdėti įvairių atsiliepimų, visi teigiami ir palankūs. Pažįstamas, kurį galima laikyti labai artimu liberalams, laisvė žavis ir primena: "Būtinai išsivyk Grynaius "T. ir T. I." — jau antrą savaitę skaitau ir neatsidžiauju. Štai, ko mums labiausiai reikėjo. Padėka priklauso frontininkams ir mecenatams už tokios knygos išleidimą. Skaitau, kartoju, gėriuosi... Panašiai atsiliepė ir kitas bičiulis, savajame laiške: "Ne skaitau, bet ryte ryju, pasi-smaguiaudamas... Galima drąsiai spėti, kad naujasis dr. J. Grynaius veikalas bus tauteičių išgrobtystas kelerių savaičių laikotarpįje ir ar tik neteks galvoti apie skubų antros laidos paruošimą. Mažas stebuklas: šį kartą ne knyga įėjo skaitytojų, bet skaitytojas knygos.

Paruošė J. A.

PO VOKIETIJOS RINKIMŲ

tyti savo vietoje jauną krašto apsaugos min. Josef Strauss. Salia Adenauerio ir Brandt figūrų iškyla laisvųjų demokratų vadas dr. Mende. Jis yra 44 m., gimęs Silezijoje ir iš ten rusų pasitraukęs pabėgėlis. Praėjusio karo metu jis buvo du kartus sužeistas ir už drąsumą apdovanotas riterio kryžiumi. Vėliau pateko anglų nelaisvėn. Dr. Mende yra katalikas, vedęs ir turi du vaikus.

Laisvųjų demokratų partija buvo atkurta po karo; prieš tai vadinosi vokiečių liberalų partija, nors jos bebuvo likę tik likučiai. Dr. Mende visu įkarščių griebėsi partijos atstatymo darbo ir rado gana daug pasekėjų. Jis reikalavo tam tikrų reformų pramonėje ir mokesčių sistemoje. Rinkimų akcijoje partija pasiskė už smulkius prekybininkus ir akcentavo savistovesnį V. Vokietijos politikos reikalų tvarkymą. Pasak dr. Mende, Adenaueris per daug klausęs vakariečių patarimų. Partija užsienio politikoje laikosi maždaug vidurio ir nori diplomatinį santykių su R. Vokietija, Lenkija ir kitais satelitais.

tyti savo vietoje jauną krašto apsaugos min. Josef Strauss. Salia Adenauerio ir Brandt figūrų iškyla laisvųjų demokratų vadas dr. Mende. Jis yra 44 m., gimęs Silezijoje ir iš ten rusų pasitraukęs pabėgėlis. Praėjusio karo metu jis buvo du kartus sužeistas ir už drąsumą apdovanotas riterio kryžiumi. Vėliau pateko anglų nelaisvėn. Dr. Mende yra katalikas, vedęs ir turi du vaikus.

glausias straipsnis apie pranciškonų ordiną. Atrodo, kad jis bus persipausdintas iš sovietinamos Lietuvos laikraščiu. Tame rašiny stengiamasi iš paskutiniųjų juodinti ir niekinti lietuvių pranciškonus, juos pristatant, kaip žmonių apgaudinėtojus, išnaudotojus,ėjusius prieš žmonių interesus ir t.t. Tokie rašiniai dabar labai madoje ir pageidaujami Lietuvoje. Tikybinės ir sąžinės "laisvės" vardu turi rodytis antireliginiai pamfletai, prasimanymai, bet jau tos pat "laisvės" vardan, negali pasirodyti paprasčiausi tikintiesiems reikalingi raštai, kaip maldaknygės ar bent kukliausias periodinis vien tik religijams reikalingas skirtas laikraštėlis. Tai Lietuvoje, bet čia tegu "Laisvė" praskraptu akis ir bent kiek atidžiau pažiūrį į betkurių lietuviškų vienuolynų veiklą — marijonų, pranciškonų, jėzuitų. Nekaltai Prasišėjimo M. seserų ir kt. Ar "Laisvė" dris neigti jų lietuviškumą, jų naudą lietuviųbės išlaikyme, jų konkrečius darbus — spaudą, jaunimo globą, stovyklas, bendrabučius, gimnazijas? Tai ne vien tik Dievo garbei (jei tas "Laisvei" nepatinka), bet ir visos mūsų tautos ateitai. Bet ir su pasitaikančiais nutrupėjimais, mes dar vis galime didžiausią lietuviškų sąmoningų ir susipratusių jaunimo išseivijoje. Kur šioje plotmėje gali pasigirti "Laisvė"? Kur jos jaunimas? Jei lietuvių jaunimas bent truputį turėtų ką nors panašaus į lietuviškuosius vienuolynus, kurių nariai iš pašventinto ir meilės Lietuvai dirbtų savosios tautos labui, šiandien jiems netektų rūpintis savo eilėse nematant jaunimo.

KARO BAIMĖ
PABALTIJY

Ryšium su tarptautine įtampa visoje Sovietų Sąj. vis labiau pasireiškia gyventojų nervingumas. Atsiranda ir baimė dėl galimų deportacijų. Pranešimais iš Stockholm, parduotuvėse išnykusi mėsa ir sviestas. Sovietai stiprina karinius pasirengimus. Pastaruoju metu padidėjęs ir žmonių dingimas. Stockholm leidžiamas esu savitrašis "Teataja" rugsėjo 2 d. paskelbė, jog gauta žinių apie didelį gyventojų nerimą pavergtoje Estijoje. Daug vyrų esą paimti sudaro didžiausią dalį visų nusikaltėlių. Mūsų spaudoje jau buvo konkrečiai paneigti tie nieku nepagrįsti prasimanymai. Dabar viename lenkų laikrašty teko užtikti oficialią 1960 m. Kanados kalėjimų statistiką, kuri primygtinai rodo, kad iš dešimties kalinių devyni yra Kanadoje gimę asmenys. Ontario kalėjimuose buvo 57.000 kalinių, iš kurių 50.327 sudarė čia gimę kanadiečiai, 973 anglų imigrantai, 909 škotai, 683 airiai, 623 amerikiečiai ir 3.567 visų kitų tautybių. Beje, bendras skaičius lytintis — 52.688 vyrai ir 4.397 moterys. Lietuvių, galime pasidžiaugti visi, yra toks mažas procentas, kad jokia statistika to net nemini.

Pulu pranciškonus

"Laisvėje" aną kartą buvo il-

Lietuvos vokiečiai gyvena Fed. Vokietijoje. Wuertemberg krašte, rugsėjo 16 d. buvo susirinkę savo reikalų aptarti į Stuttgartą. Dienraštis "Stuttgarter Nachrichten" rugsėjo 13 d. laidojo papasakojimą apie vokiečių Lietuvoje atsiradimo pradžią nuo 1323 m. Gedimino laikų. E.

Paryžius. — Prancūzija tariasi su Anglija dėl tunelio, ar tilto statymo per kanalą. Kanalas yra 22 mylių pločio ir angliai nelabai nori tam projektui išleisti 280 mil. dolerių.

Prieš pirkdami naują vandens šildytuvą, ar keisdami savo seną, paskambinkit Toronto Hydro

Jei jūs gyvenate Toronte ar Leaside

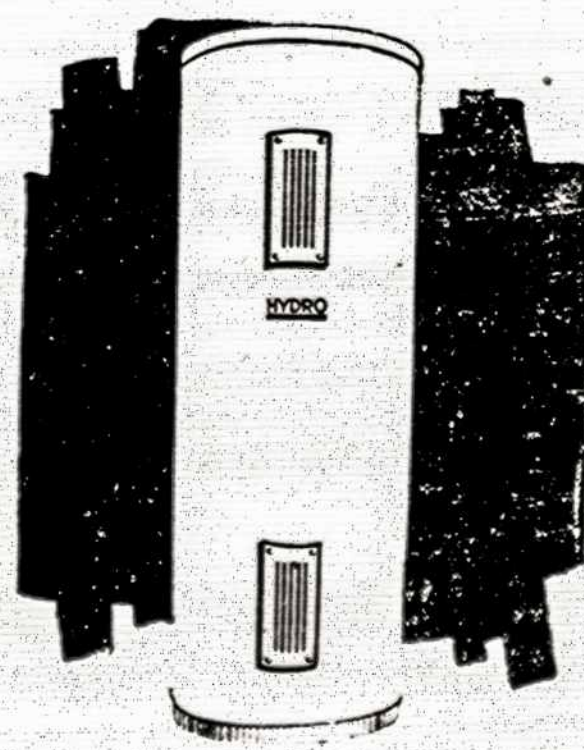
Štai kodėl: nėra jokių paslėptų mokesčių, kai jūs įrengiate savo name Toronto Hydro pastovios kainos vandens šildymą.

Jūs nieko neperkate.

Tai yra:
JOKIO mokesčio už įrengimą
JOKIO išlaikymo mokesčio
JOKIŲ nuosimėjų
JOKIO pridedamo kuro mokesčio

Kas mėnu mokate žemą pastovų mokesį. Si kaina niekada nesikeičia, nežiūrint kiek šilto vandens sunaudosite.

Tai yra vienintelė kaina. Tai yra visa kaina. Ir turėsite šilto vandens tiek, kiek jums reikia — nereikės laukti — šaigiai, švariai, be sprogimo pavojiaus.

JEI GYVENATE TORONTE AR LEASIDE. PRIEŠ PERKANT AR KEIČIANT VANDENS ŠILDYTUVĄ, NAUDINGA PASKAMBINTI TORONTO HYDRO.

TORONTO HYDRO-ELECTRIC SYSTEM

14 CARLTON STREET

Tel. EM. 3-2261

Elektra jūsų. Naudokite ją!

VENUS

GELE VISOKEIOMS PROGOMS — vestuvėms, gimtadieniams, laidotuviams ir t.t. Pristatome į namus. Kalbame lietuviškai.
Tel. LE. 4-4645, po 6 v. v. tel. LE. 3-4037
231 RONCESVALLES AVE.

Retas kultūrinis įvykis Hamiltone!

Maloniai kviečiame visus lietuvius atsilankyti į Vasario 16 gimnazijai Remti K-jos Hamiltone rengiamą

Stasio Pilkos Rečitalį - Koncertą

kuris įvyks spalio 1 d., L. Namuose.

Programą išpildys buv. Lietuvos Valstybinio Dramos Teatro režisierius aktorius Stasys Pilka, solistė Lijana Sukytė ir solistas Vaelovas Verikaitis. Akomponuoja muz. kompozit. Stasys Gailevičius. Pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai. Pradžią 5 val. vak.

Vasario 16 gimn. Remti K-jos Ham.

L. Jono aktorius Stasys Pilka

HAMILTON, Ontario

IS LIETUVOS pas savo gimines Hamiltone atvyko 80 m. amž. Emilija Meškauskienė. Senutė pirmiausia gavo leidimą nuvykti į Prancūziją ir iš ten, kanadiečių giminių buvo iškviesta į šį kraštą. Nežiūrint gražaus amžiaus, E. Meškauskienė jaučiasi stipriai, labai mėgsta gamtą ir kiekvieną sekmadienį lanko AV parapijos bažnyčią.

KAM BUTI šį seštadienį namie, jei gu sportininkų pasilinksminime, po vasaros atostogų, vėl pamatysime visus savo pažįstamus ir bičiulius. Prie geros Benni Ferri muzikos, didelės ir turtingos loterijos, galėsime daug išmąnu praleisti laiką kaip prie televizijos aparatų, namelio taisyso darbu! Tikrai neverta save "bausti" užsėdint tarp keturių namo sienų, nes didelė ir graži Knights of Columbus salė — 222 Queenston Rd. — laukia visų hamiltoniečių pirmame sportininkų rudens pasilinksminime. Čia bus ir loterija ir staliukai laimėjimui, vienu žodžiu — linksma ir smagu! Pradžią šio psl. skelbime.

SALPOS FONDAS RENGIA POBŪVĮ — BANKETĄ, kuris įvyks spalio 7 d. 7 val. vak., AV parapijos salėje. 58 Dundurn St. N., Hamilton.

Prie skaniais valgiais apkrūptų stalų besivisainančius smagiai neteiks melodinga muzika ir domins graži programa, kurią išpildys geriausias vietinės meno pajėgos. Sokioms gros Benni Ferri orkestras. Veiks turtinga loterija ir baras.

Norintieji bankete dalyvauti rezervuoja sau vietas telefonu V. Leparskui L. 9-8465. K. Gudinskui JA. 7-1967, arba J. Pleiniui L. 7-3028. Iš tolimesnių vietovių galima rašyti J. Pleiniui, 118 Fairleigh Ave. S., Hamilton, Ont.

METINĖI RINKLIAVAI Salpos Fon-

das įtemptai ruošiasi. Spalio mėn. antroje savaitėje pradėsime lankyti Hamiltone ir apylinkėse gyvenančius lietuvius, kurių čia, šiuo metu, prisikačiujama netoli 700. Salpos komitetas kreipiasi į visus Hamiltono lietuvius ir prašo paremti ne tik savo auką, bet ir darbu — stojant į rinkėjų eilę. Norintieji pateikti prašomui skambinti V. Leparskui, L. 9-8465.

VAUŠ T. NAMAMS 24-toje savaitėje davė \$700, o nuo jo pradžios \$29.600. Naujais nariais su \$100 įstojo J. Stanis, J. Kaminskas, Alb. Stankus, L. Vitienė, J. Zalimaitienė ir B. N. Papildomai \$100 pridėjo A. Silgalis (100). Visiems mūsų didžiojo kultūrinio ir tautinio centro statytojams valdybos vardu nuoširdžiausias ačiū!

LN PLYTŲ platinimo vajui aptarti rugsėjo 29 d., penktadienį, 8 val. v., kviečiamas platinotojų posėdis P. Naruševičiaus viešbutyje — Grand Hotel, 5 Gore St. Tautiečiai, kurie sutiktų šiame darbe padėti, prašomi į minėtą susirinkimą atvykti.

L. NAMUOSE nuo spalio 1 d. ir 15 d. buvo atsakyti 3 butai. Rugs. 20 d. butas 22 nr. išnuomotas. Yra dar laisvi 2 butai po 3 kambarius. Jų mėnesinė nuoma po \$65. Norintieji L. Namuose apsigyventi, prašomi kreiptis pas K. Grudinską, gyv. 14-tame bute. Šiuo metu juose jau gyvena 4 liet. šeimos. Iš viso LN yra 21 butas.

Rugs. 16 d. sugedus senajai vandens šildymo krosniai, buvo pastatyta nauja, kuri kainavo \$950.

VIEŠEJO VL. DRAMANTAS. Jis atvyko iš Brazilijos pas dukterį JAV ir aplankė sūnų Stepą Hamiltonė.

VI. Dramantas yra skulptorius ir architektas. Jų kūryboje atsispindi didelė meilė savajai tautai. Išsikėlė LN klausimais, arch. Dramantas pažadėjo visokeriopą paramą. Jis patarė įieškoti stambesnių aukotojų ir siūlė aukojus \$5.000 ir daugiau asmenų biustus pastatyti Tautos Namuose. Jei tokių mecenatų atsirastų, skulptorius pažadėjo jų biustus sukurti. TN projektui atrinkti patarė skelbti konkursą skiriam \$1.000 premija.

STASIO PILKOS koncertas - rečitalis jau šį sekmadienį. Skaitykime apie jį šio puslapio skelbime. Hamiltone yra apie 150 nuolatinių liet. gimn. rėmėjų, aukojančių po \$12 per metus. Atvykdami į šį koncertą, paremsime liet. įsvarbias institucijas. Sk. St.

WINNIPEG, Man.

MIRTIES METINĖS. — Spalio 7 d. sueina metai kaip mirė a.a. vaistininkė Vanda Malinauskienė. Ta proga sv. Mišios už jos vėlę bus atlaikytos seštadienį, spalio 7 d., 8 val. ryto.

ISKILMINGOS VESTUVĖS. — Rugsėjo 9 d. sv. Kazimiero bažnyčioje per sv. Mišias Moterystės sakramentą priėmė Apolonia Sydagytė ir Antanas Tuskenis.

6 val. p.p. parapijos salėje įvyko vestuvinės vaišės, į kurias atsilankė didelė dalis winniepiečių lietuvių. Sekmadienį po pamaldų, toje pat parapijos salėje, įvyko "svotės" pietūs, kuriuose dalyvavo visi prisidėjusieji prie vestuvių surošimo.

ANGELA GIZA IR KAZIMJERAS OLITA rugsėjo 2 d. priėmė Moterystės sakramentą.

K. Olita yra gimė Lietuvoje, studijavo elektroninius mokslus ir dabar dirba raketų bazėje. Parapijos gyvenime pasireiškia kaip geras parapijiečių, o organizaciniame — kaip visuomenininkas. Keletą metų vadovavo jaunimo grupei.

Amerikoje 12 mil. pusnašlaičių

Tėvas Robert F. Drinan, Bostono kolegijos teisių fakulteto dekanas ir amerikiečių advokatų sąjungos komisijos divorsų klausimui tirti pirmininkas, pasiūlė advokatų suvažiavimui priimti rezoliuciją, reikalaujančią, kad Common law principu sudarytoms santuokoms būtų aimentas legalus pripažinimas, nes kiekvienas ketvirtas JAV vaikas yra pusnašlaitis; tokių iš viso — 12 milijonų; tiek vaikų negyvena kartu su abiem savo gimdytojais. "Tai yra visai nauja situacija mūsų kraštu. Niekad anksčiau šio krašto istorijoje nebuvo problemos, kad tėvai vengtų savųjų vaikų išlaikymo. Niekad šiame krašte nebuvo taip paplitęs divorsas, kurs sukėlė Amerikoje revoliuciją".

Kadangi kiekviena valstybė turi savo santuokos įstatymus, tad daug persikyrusių tėvų bėga iš vienos valstybės į kitą ir tuo būdu išvengia alimentų mokėjimo. Tokių sugriuvusių šeimų vaikais, laikui atėjus, negali sukurti normalios savo šeimos, nes jie nėra gyvene darnioje šeimoje ir neturi supratimo apie ją.

Berlynas vis dar traukia turistus

Nors Berlyno miestas atsidūrė karštoje būklėje, tačiau jis tebėra amerikiniams turistams patrauklus. Aviacijos bendrovių pateiktais duomenimis per 50.000 turistų iš Los Angeles apygardos per pastaruosius 6 mėn. išsėmė pasus ir skrido į Berlyną; praėjusiais metais per tą pat laikotarpį, kai Bervlne buvo ramu, tik 25.000 turistų buvo nuvykę. Daugiausia turistų į Berlyną vyksta iš Niujorko, antrą vietą užima pietų Kalifornija, po jos eina Bostonas, San-Francisco, Oakland, Čikaga, Vasingtonas, Detroitas, Saele, Filadelfija.

Propaganda svarbesnė už maistą

Nežiūrint nedateklių krašto viduje, raud. Kinija rodo savo duomenų tarptautiniam fronte. S. Pekingas suteikė pašalpas net \$400 mil. Burmai, S. Vietnamui, Albanijai ir Gvinėjai. Taip pat pasirašė sutartį su Gana, pasidėdama kasmet pristatyti \$11 mil. vertės mašinų, chemikalų ir maisto. Kiekviena naujai pasirodanti Azijos ar Afrikos tautelė gauna begalės pasiūlymu iš Kinijos. Atrodo, kad Raud. Kinijai svarbiau plėsti savo įtaką užsienyje, negu maitinti savo didėjančias žmonių mases.

San Francisco. — Vietinis teisėjas, tyrinėdamas jaunųjų nusikaltimus, pareiškė, kad televizija labai dažnai išauklėja kriminalistus. Kol vaikas pasiekia 13 metų amžiaus, televizijos ekrane būna matęs net 13.000 nužudymų.

Hamiltono LSK Kovas šį ŠEŠTADIENI, rugsėjo 30 d., Knights of Columbus saleje rengia

PIRMĄ RUDENS

šokių vakara

Linksma ir smagu bus prie Benni Ferri orkestro!

Vakaro programa bus pajvairinta turtinga loterija! Būs galima laimėti visom žemiskom gėrybėm apkrauti staliukai!

Pradžią 7 valandą vakaro.

Valdyba

Lietuviai pasaulyje

JA Valstybės

LIETUVOS VYČIAI RENGIA KONCERTĄ — Čikagoje seniau veikus vyčios choras buvo dingęs, bet dabar atsikūrė su nauju chorvedžiu. Jau veik metai šiame darbe veikia gabus muzikas F. Strolia. Suorganizuoti choras buvo nelengva, bet darbuotojai vyčios Estela Rogers su kitais entuziastais sugebėjo jį pastatyti ant kojų. Jie dabar ruošiasi savo pirmam koncertui lapkričio 12 d. Jaunimo Centre. Jame taipgi dalyvaus sol. Bičkienė ir sol. A. Brazis.

A.A. K. ZALKAUSKAS mirė rugsėjo 16 d. Vasingtone. Gimęs 1892 m. gegužės 29 d. Sukionių dv., Sialui ap. Jis buvo veiklus savo protestantines bendruomenės narys. Lietuvoje buvo teisių fakulteto prof., kurį laiką vidaus r. min. 1952 m. buvo VLIKo Vykdomojos Tarybos pirm.

A.A. DR. J. PAPLENO mirties metinių progą, žmonos Bronės Paplėnės rūpesčiu, ant jo kapo pastatys gražus paminklas.

KUN. P. PATLABA, žinomas visuomenininkas, dirbas pastoracinį darbą šv. Antano parapijoje, Cicero, Ill., pažadėjo Liet. Fondui \$1.000.

L. DAMBRJUNAS Liet. Gydotojų Sgos skirtą jam premiją \$150 už straipsnį "Lietuvybės išlaikymo problemos", paskyrė Lietuvių Fondui.

PROF. M. BIRŽISKAI rugpjūčio 24 d. suėjo 79 m. amžiaus. Dailiųjų Menų klubas Los Angeles savo garbės nari pasveikino. Prof. namuose suroštas platesnis pagerbimas.

BR. BIELIUKAS su žmona Ligija, pakelini į Kaliforniją, pateko į nelaimę. Jų automobilis nukrito į griovį ir buvo sudaužytas, nors patys Bieliukai na matęs net 13.000 nužudymų.

KĄ ŽINOTE APIE

Ontario Energijos Turtu, Departamenta?

Energijos Turtų Departamentas yra atsakingas už visus Ontario turtus, kuriuos galima paversti įvairių rūšių kuru. Vis didėjanti energijos turtai, kurie yra tokie, kaip Ontario industrinės visuomenės, socialinės bei ekonominės pažangos pagrindas, jų svarbumas iškėlė reikalą įsteigti atskirą departamentą, kuris koordinuotų bei planuotų šių turtų galimai efektyvesnį panaudojimą.

Siam Departamentui yra pavesta vykdyti 1960 m. Energijos Įstatymą (The Energy Act 1960) ir Energijos Komisijos Įstatymą (The Energy Board Act

1960). Šiais įstatymais Departamentui uždėta atsakomybė rūpintis energijos transporto bei panaudojimo saugumo standartų palaikymu. Departamento inspektoriai yra išdėstyti visoje provincijoje.

Viena iš svarbių Departamento funkcijų yra tyrinėti bei peržiūrėti provincijos ateities energijos poreikavimui atsargas, kad jūsų vyriausybė turėtų nuolatinių ryšių šiuos reikalavimus patenkinant, atsižvelgiant į provincijos greitai besiplečiančios pramonės poreikavimus.

Ministerio ir Ministerio pavaduotojo įstaigos yra centriniuose Parlamento Rūmose. Visos kitos šio Departamento įstaigos yra 42 Charles St. E., išskyrus Ontario Energijos Komisiją, kuri yra 790 Bay Street.

ONTARIO DEPARTMENT OF ENERGY RESOURCES
Parliament Buildings, Toronto, Ontario
S. W. CLARKE, Deputy Minister

HON. S. W. CLARKE, D.C.

Parvergtoje lėvyneje

YRA IR TIEK UZDIRBANCIU

"Tiesos" korespondentė J. Sinkūnaitė labai pasiūktusi dailininku Eduardu Ju. enu, kuris kreipėsi į Lenino rajono t. smu. prašydamas sumažinti almentų mokestį. Atsisotęs prieš teisėjus E. Jurenas pradėjo sąsoti, kad jis dabar turi sukūręs kitą šeimą, turi du naujus įsėdinius ir todėl negali trečdaliu pajamų skirti pirmajai žmonai ir savo pirmosioms dukterims. J. Sinkūnaitė rašo, kad praėjusiais metais vien tik už knygą iliustravimą E. Jurenas iš Valstybinės leidyklos gavo keliasdešimt tūkstančių rublių. Jo višelių papuošė A. Vienuolio rasta, J. Janonio poezijos rinkinys "Naujas rytas". Kaip dėsytos jis gauna pastovų ir gana stambų atlyginimą iš Vlniaus Dailės instituto. Gyvendamas kaip inkastas taukose naujai pasistatytose rūmose Antakalnyje, dailininkas skundžiasi teismui, kad jis negali trečdaliu metinių pajamų atiduoti pirmajai žmonai ir pirmosioms dukterims.

PABALTJO ESPERANTININKŲ STOVYKLA

Prie Molėtų surengta Pabaltijo studentų esperantininkų stovykla. Pabaltiečių esperantininkų stovyklos buvo pradėtos ruošti prieš trejetą metų. Pirmoji stovykla buvo Latvijoje, antroji — Estijoje, o trečioji dabar vyksta Lietuvoje ant Siesarties ežero krantų. Stovyklos dienotvarkė sudaro gimnastika, mądomasis, pasivaikščiavimai, ekskursijos į Vilnių, Trakus, Kauną. Vakaraus dainuojamos lietuvių, latvių ir estų liaudies dainos, Pabaltiečių jaunimas, atrodo, įeško tradicinio bendradarbiavimo, pagrįsto nekomunistinėmis doktrinomis ir nekomunistiniais principais.

MESOS PRAMONĖ PENTKOJE VIETOSE

Remiantis Liaudies ūkio tarybos M. sos u. p. pramonės valdybos viršininko P. Petrausko pranešimu susovietintos Eltos aistorių. Lietuvos mėsos pramonė yra viena pajėgiausių visoje Sov. Sąjungoje. Ja pralenkia tik Rusijos respublika, Ukraina, Kazachstanas ir Gudija. Dar s.m. Vilniaus mėsos kombinatė pradės darbą stambiausias Pabaltijo paukščių perdirbimo cechą. Kauno mėsos kombinatė įrengia konvejerizuotą greito šaldymo kamara. 1963 m. planuojama paleisti į darbą mėsos kombinatą Klaipėdoje. Sialui mėsos kombinatė statomas naujas dešrų gamybos skyrius, kuris per pamainą galės išleisti 20 tonų dešrų.

"KANONADA" PANEMUNES KALME

Vilniaus kino teatruose jau pradėtas rodyti naujas lietuviškos gamybos filmas "Kanonada". Scenarijus, de ja, gynia propagandinio pobūdžio — apie pirmąsias pokario dienas fašistų nušaubtame panemunės kaime". Rubikų apylinkėse ir "Pergalės" kolūkiu laukuose daromos pirmosios nuotraukos filmui "Vytury — žemės pauk-

stis". Ir šio filmo scenarijus, kurį sukurė A. Jonynas ir J. Požera, pagrindinį dėmesį skiria komunistinei propagandai. Vyturius čia vaizduos moksleiviai, baigusieji vidurinę mokyklą ir pagal partijos įsakymą visa klase atvykę dirbti į atsiliekanti kolūki.

—vkt—

A.A. PREL. A. KRIPAITIS

mirė ... rugsėjo 12 d., sulaukęs 73 m. amžiaus. Kiles iš Krinčino, Biržų apskr. ilgus metus yra buvęs gimnazijų kapelionu. Pastaruoju laiku buvo Panevėžio katedros klebonu. Sirgo vėžio liga. JAV gyvena dvi jo sesėrės Juškaitės — S. Nygergienė ir G. G. Stuntienė su šeima.

ISIGALIOJO BAUDZIAMIEJI KODEKSAI

Nuo rugsėjo 1 d. Lietuvoje pradėjo veikti birželio 26 d. priimti baudžiamasis kodeksas ir procesas. Apie tai "Tiesoje" 213 nr. paskelbęs Augš. tarybos prezidento juridinio skyr. vedėjas E. Jacovskis nurodė, kad asmenims, nuėstiems pagal baudž. įstatymus, Lietuvoje veikusius iki rugsėjo 1 d. ir dar neatlikusius baudsmių, jos turi būti suderintos su naujuoju baudžiam. kodeksu. Bausmių švelninimas negalės būti taikomas asmenims, nuėstiems už ypač pavojingus valstybiniams nusikaltimus. Be banditizmo, tyčios nužudymo, Jacovskis dar paminėjo tokius nusikaltimus: valstybinio ar visuomeninio turto grobimas, piktbiškias režimo pažeidėjimas, sisteminis darbo vengimas, parazitinis gyvenimas... Dar neįsigaliojus naujam kodeksui, Lietuvos gyventojai jau buvo teismų baudžiami pagal naujojo baudž. kodekso straipsnius. E.

ST. CATHARINES, Ont.

TAUTOS SVENTE paminėta rugsėjo 9 d. Apylinkės valdyba, nuogastaudama, kad gali turėti nuostolių, kreipėsi į vietos organizacijas prisidėti prie šios šventės surengimo. Org. jos pritarė ir pažadėjo galimus nuostolius padengti, o jei susidarytų pelnas — pasiima apylinkės valdyba. Laimėjo antroji pusė, nes į šventę susirinko per 200 žmonių ir davė gražaus pelno. Prie pasisekimo prisidėjo erdvi salė ir pirma karta į šią apylinkę atvykęs Jono Adomaičio vadov. Ročesterio mišrus choras ir tautiniai šokiai. Jiems tenka už tai didelę garbę ir nepaprastą padėką, nes jie neėmė mokesčio ir dar patys apsimokėjo kelionės išlaidas.

Minėjimas pradėtas T. Barnabo invokacija ir iš Wellando K. Stankevičiaus paskaita. Taipgi dar žodį tarė atsilankęs į minėjimą iš Brazilijos svečias prel. P. Ragažinskis. Jis, kaip Brazilijos LB pirm. pasveikino ir perdavė linkėjimus gero lietuviško sugyvenimo ir vieningos veiklos.

Minėjime, be Ročesterio daugelio visuomenininkų, matėsi ir iš Toronto "T2" red. kun. dr. P. Gaida ir radijo programos ved. J. R. Simanavičius. Gal tik permaža buvo wellandiečių.

Taupyk ir skolinkis kooperatiniame bankelyje "Talka"

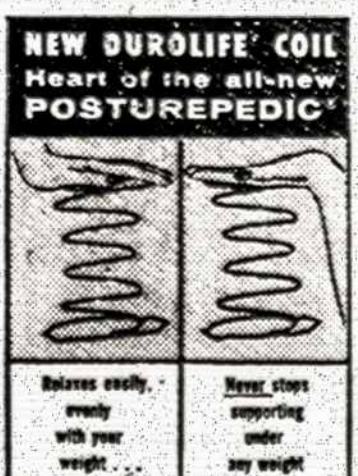
Darbo dienos: pirmadieniais - penktadieniais 9 val. - 1 val. p.p.
Antradieniais ir penktadieniais 5 val. - 8 val. vak.
20 KING STREET EAST, ROOM 13. • Telefonas JA. 7-5575.

ISDUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS iki \$3.000, morgičių paskolos iki 50% turto vertės. Nemo-kamas gyvybės draudimas. PILNAS CEKIŲ PATARAVIMAS.

10 metų sukakties proga darome didelę nuolaidą visoms prekėms. Daug daiktų yra tik po vieną - už pusę kainos. Didelė nuolaida Sealy matracams ir dar dovana graži antklodė tik šių savaitė.

Pasirinkite savo malonumui visiškai naują SEALY POSTUREPEDIC

Mainome senus naudotus baldus ir matracus, įvertindami juos augsta kaina.

Princess Posturepedic®

Lulls you to sleep on a luxury layer of foam... Gives the healthful support you need with amazing DURLIFE® COIL construction. The smart new cover to match this totally new "lullaby touch" is Pamper-Pink. Button-free top, of course.

Matching foundation same price. Full or twin size. The comfortably firm Standard Posturepedic® \$79.50

Duodame dideles nuolaidas perkant naujus.

LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ **MOHAWK Furniture Ltd.**
2446-8 DANFORTH AVENUE, TORONTO • Tel. OX. 9-4444, OX. 9-4224 • Krautuvė atidara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro

Du trečdaliai liko toj pačioj klasej

ATKREIPKIME DIDESNĮ DĖMESĮ Į VAIKŲ MOKSLĄ

Pasekus dešimties metų mūsų vaikų mokslo eigą, matyti nepa-
geidaujamas reiškinys: perdidelis
nuosimtis jaunuolių nebesugeba
baigti gimnazijų per 5 metus, o
jeigu ir pabaigia, tai su blogais
pažymiais ir negali įstoti į un-tą.
Prieš 8-5 m. lietuviai jaunuoliai
baigdavę ir gimnazijas ir un-tus
su garbės pažymiais. Dabar rieda
mėlyn. Sakysime, pernai apie
50%, o šimet du trečdaliai liko
13 klasej per birželio egzaminus.
Jau yra nemažas nuosimtis se-
dintių po du metus ir 12 ir 13
klasej.

Norint patekti į Toronto un-tą,
reikia turėti iš 9 dalykų vidurki
65, o — matematikos-fizikos fakul-
tetą — 75.

I medicinos, odontologijos, in-
žinerijos fakultetus, nors reika-
laujama 65, bet dažnai reikia tu-
rėti virš 65, nes priimama ribotas
skaičius, pasirinkant su augščiausi-
siais pažymiais.

I kaikiuriuos Toronto fakultetus
galima patekti turint vidurki
virš 60.

I daugelį Ontario ir kt. provin-
cijų un-tus galima įstoti ir turint
vidurki 50-60. Bet tas torontis-
kams daug kainuotų pinigų.

Sakysime, Waterloo, Ont. un-
tas prima i inžinerijos ir human.
fakultetus tik su 51. Ten moks-
las einamas 3 m., kitiems 3
siūnčiami praktikos darbai ir
taip tęsiama, kol baigiamas per
4-5 m. kursas.

Lengviau yra patekti į Londo-
no, Windsor, Otavos, MONTREAL
ir Nova Scotia un-tus.

Pasikalbėjus su estais ir lat-
viais susidarė panašus vaizdas. Ar

Kanados jaunimas negabus aug-
tiems mokslams? Ar esu kitos
nuomonės. Yra daug gabių, yra
ir negabių jaunuolių, tačiau yra
labai daug klūčių didmiesčio gy-
venime, kurios stabdo mokslo pa-
žangumą.

EGZAMINAI —
MOKINIŲ BAUBAS

Birželio išleidžiamieji egzami-
nai 13 klasej yra visiems baubas.
Dažnai temos parenkamos labai
sunkios, komplikotos, ypač iš
anglų kalbos. Per birželio egza-
minus sukurta apie 20-30%
mokinių. O iš viso Toronte teba-
gia 17% nuo 9-13 klases įstojusių
mokinių. Sukurta dažnai dėl
to, kad mažai vietų Toronto un-te.
Su spaudimais per birželio egza-
minus moksle lygis nebus pakel-
tas. Ontario švietėjai turėtų tu-
rimtai susirūpinti. Ypač turėtų
mažiau reikalauoti iš anglų kalbos
ir apie Sekspyrą.

Lietuvių visuomenė ir tėvai
šiuo reikalu turi susirūpinti. Per-
mažas % lietuvių vaikų pateks i
universitetą.

Pirmoj eilėj tėvų pareiga pri-
žiūrėti vaikams. Jaunuolis-e turi
rimtai dirbti ir atsakyti: a. nuo
perdaug aktyvaus sporto, b. kas-
dieninės televizijos, c. nuolatinių
šokių, d. automobilio, e. darbu
savaigalais ir per atostogas, f.
betkokio laiko eikvojimo.

Kasdien turėtų po vakarienes
padirbti po 3-4 val. nepaisant,
ar duotas namų darbas — home-
work, ar ne. Tėvai turi išamoni-
ti vaiką kam reikalingas moks-
las, kad jis pats norėtų mokytis.

Tėvai, kam prieinama, turi pa-
tikrinti ar dalykus, kuriuos mo-

kosi, supranta. Negalima mokini-
palkiti nežinojime.

Dažnai sunkiai einasi matema-
tikoj, chemijoj, fizikoj ir berniū-
kams ir mergaitėms. Tuomet rei-
kia samdyti korepetitorius, kurie
1-2 mėn. turi pagelbėti.

SEKTI MOKINIŲ
PAŽANGĄ

Mokslo eigoj jau nuo 12 klases
tėvai turi sekti vaikų pažangą,
žiūrėti koks vidurkis. Vaikai vi-
suomet pasisako, kas jiems pa-
tinka, kas ne, kurių dalykų moky-
tojai geri ar prasti. Jei kalėdini-
me mokyklos pranešime mokinius
gavo apie 50, reikia susirūpinti,
kad per Velykas pakiltų pažymiai.

Kaikas praktikavo šeimos pre-
mijas už gerus pažymius. Sakys-
me, atnešė vaikas per Kalėdas ge-
rus pažymius su vidurkiu 80-90;
duok dovanų daiktai ar pinigais.
Atnešė blogus pažymius, suvar-
žyk išėjimus, apkarpyk dovanas.

Jau 12 klasej tėvai su vaikų tu-
ri nustatyti, ką jis studijuos un-
te. Gi 13 klasej jis ims tuos da-
lykus, kurie bus surišti su jo un-
to studijomis.

Jei vaikas nežino ką studijuoti,
tesikreipia i specialias tyrimo iš-
taigas prie Toronto un-to ir jos
suras kam jis geriausiai tinka.
Tai kainuoja apie \$40.

Jei vaikas tikrai negabus, nėra
prasmes jį siūsti i gimnaziją. Ge-
riau siūsti jį i specialias mokyk-
las.

Lietuviškoji visuomenė moks-
lo skatinime daug negali padėti.
Tik gal organizacijos, parapijos,
prekybos, pramonės įmonės ga-
lėtų skirti premijas ir pravesti
mokslo skatinimo vajus.

Jonas Karka

"Aidu" premija
Jonui K. Kariui

"Aidu" premija — \$500 — už
mokslo veiklą rugsėjo 14 d. Va-
šingtonė paskirta Jonui K. Kariui
už jo knygą "Senovės lietuvių pi-
nigai". Vertinimo komisiją sudarė:
Antanas Vaičiulaitis, pirm.,
dr. Antanas Suziedėlis, sekr.,
dr. Jonas Balys, Leonardas Dambriū-
nas ir dr. Kostas Jurgėla, nariai.

Rusų kalba
Kubos mokyklose

Nuo šių mokslo metų pradžios
visose Kubos mokyklose įvedama
rusų kalba. Iš Sov. Sąjungos at-
vyksta 100 mokytojų, kurie dė-
stys rusų kalbą dviem tikslantiems
Kubos mokytojui.
Castro pabrėžė, kad anglų kal-
ba taip pat reikalinga mokytis;
nes artimoje ateityje angliškai
kalbančiuose kraštuose įvyks so-
cialinių revoliucijų ir jiems rei-
kės su jais susikalbėti. Kuboje
šiuo metu yra virš milijono beraš-
čių.

Redakcijai atsiusta

Lituanas, 1961, Nr. 2. Leidžia Lietu-
vių Studentų Sąjunga, Brooklyn 21,
N.Y. Siame numeryje gausi straipsnių
ir iliustracijų apie M. K. Čiurlionį jo
50 mirties metinių paminėjimo progą.

Eglutė, 1961 m., rugsėjis, Nr. 7.
Kristaus Karaliaus Laivas, rugsėjo
16 d., Nr. 37.

Congressional Record, proceedings
and debates of the 87th congress, first
session of the United States of Ame-
rica.

Laiškai lietuviams, 1961 m., rugsė-
jo mėn., Nr. 8.

KULTŪROS IR
KNYGŲ
PASAULYJE

JURNALO "TAUTOS PRAEITIS",
leidžiamo Lietuvių Istorikų dr. Jos
Čikagoje, pirmo tomo trečia knyga at-
duota spausdinti.

"MŪSŲ JAUNIESIEMS" tokiu pa-
vadinimu jau pasirodė "Drauge" sky-
relis vaikams. Jį leidžia Liet. Moky-
tojų S-gos Čikagos skyrius ir Čikagos
apygardos Švietimo komisija. Redak-
torius J. Placius, pavaduotoja M. Stei-
kūnienė. Skyrelis pradžioje rodysis
"Drauge" kartą per savaitę. Vėliau bu-
sias dažniamas.

LIETUVISKOS KNYGOS KLUBAS
Čikagoje leidžia prel. M. Krupavičiaus
stambų veikalą — apie 700 psl., —
kuriam nagrinėjamas kunigo vaidmuo
tautoje. Baigiami paruošiamieji dar-
bai išleisti lietuvių prozos antologija.
Šiais metais dar numatoma išleisti Ne-
lės Mazalaitės romaną, Kotrynos Gri-
gaitės novelių rinkinį, kun. dr. J.
Prunskio religinių straipsnių rinkinį.
Knygų klubą dabar tvarko kun. Pr.
Garša.

KUN. J. PRUNSKIO knyga "Silpna-
me kūne", skirta ligos ir amžiaus nei-
štas slėgiams lietuviams, greitai lai-
ku bus spausdinama Immaculata spau-
sduvėje, Putnam, Conn.

Antra to paties autoriaus knyga
"Vyrai klysteliuose" irgi bus išleista
šiais metais.

DR. D. JASAITIS JAV rašo vei-
kalą apie evoliuciją. Šalia tiesioginio
savo gydytojo darbo Tampos sanatori-
joje jis veikia dalyvauja liet. spaudoje.

SESUO M. ANANTINA — Daiva
Nauragytė laimėjo pirmą premiją po-

ezijos konkurse, kuriame dalyvavo JA-
V-bių kolegijų ir universitetų studen-
tai. Premijuotas eilėraščių "Vyrai ant
augstos uolos" — Men on a High
Rock. Autorė yra duktė Liet. operos
solisto Ip. Nauragio. Ji, įstojusi i
pranciškonų vienuoliją, studijuoja
Emanuelio kolegijoje Bostone. Ank-
čiau bendradarbiaudavo "Ateityje".

PROF. DR. J. ERETUI Lietuvos vy-
čiai poseiminijame bankete, Clevelan-
de, įteikė šių metų vyčių medali.

INŽ. A. J. RUDIS Liet. Kat. Mokslo
Akademijos suvažiavime, Čikagoje, pa-
keltas garbės nariu. Padėkodamas už
jam suteiktą garbę pareiškė, kad ne-
jam priklauso pagarba, bet tiems ku-
rie jį išmokė mylėti lietuviybę ir būti
lietuviu. Inž. Rudis gimęs ir augęs
Amerikoje.

VYT. ZALATORIUS, baigęs žurn-
alistikos studijas Amerikoje, dirba vi-
no amerikiečių laikraščio redakcijoje.
Jis yra ir Liet. Žurn. S-gos Čikagos
skyriaus v-bos vicepirmininkas.

DR. A. LIULEVIČIUS išvyko i Prin-
ceton, N.J., gilinti studijų. Nebaigęs
gimnazijos, 1952 m. įstojo i Čikagos
un-tą ir iki 1954 m. paruošė Bachelor
of Arts laipsnį. Tuo metu gavo ir gim-
nazijos baigimo diplomą. Tame pačia-
me un-te 1957 m. gavo magistro, o
1960 m. — daktaro laipsnį iš matema-
tikos.

DR. A. SLEPETYTĖ, vasarą pralei-
dusi Paryžiuje, kur gilino mokslo ži-
nias, grįžo i Niujorką ir pradėjo dirbti
Columbia un-te kaip lektore.

"MŪSŲ PASTOGĖ" skelbia vaju lė-
šoms telkti. Ta proga užsibrėžia su-
rasti ir dar 300 laikraščio naujų pre-
numeratorių.

VASARIO 16 GIMN. remti būrelis
Bostone per 9 metus pasiuntė tai gim-
nazijai \$2732.

A. SKEMOS RASTAMS LEISTI
FONDUI atsiuntė: "Santara \$100, Vyt.
Saulius \$100, V. Sutkutis \$15, Jonė ir
dr. Jonas Valaičiai \$100, Pr. Lapienė
\$25 ir J. Cicėnas \$5.

I laikinąją fondo organizacinę ko-
misiją įeina: inž. V. Adamkavičius,
dr. Vyt. Kavalius, J. Kaupas, N. Kati-
liškis, adv. Alg. Keželis, Alė Mackus,
H. Nagys, K. Ostrauskas, dr. J. Valai-
tis. Fondo adresas: dr. Jonas Valaitis,
2547 W. 45th St., Chicago 32, Ill., USA.

RESPUBLIKINĖ DAILES

PARODA

Vilniaus Valstybiniam dailes muze-
juje LKP(b) ck sekretoriai — B. Sar-
kovas ir V. Niunka atidarė respubli-
kines dailes parodą. Dailininkų vardu žo-
dį tarė LTSR Dailininkų sąjungos val-
dybos pirm. J. Kuzminskis ir sekreto-
rius — sovietinis politrukas K. Bagdo-
nas. Parodoje išstatyta 160 skulptorių,
tapytojų ir grafikų kūrinių net 400.
Spauda atkreipia ypatingą dėmesį i
A. Savicko paveikslą "Žemė teka",
kuriame pirmą kartą lietuvių dail. ta-
pyboje nagrinėjama kosmonautinė te-
ma. Minima J. Svažo drobė "Geležin-
kelininkai", V. Gečo "Bulviakasy",
A. Glinkio "Dujotiekininkai", A. Sta-
siulevičiaus "VRES statyba Vievyje",
A. Gričiūnaitės "Derlius", J. Kuzmins-
kio lino raizinių ciklas — "Salin ko-
lonializma", V. Valiaus lino raiziniai
"Vilniaus pramoniniai vaizdai" ir kt.

GRIZO IS GASTROLIŲ RUSIJOJ

I Vilnių grįžo 50 d. gastroliavęs Ru-
sijos feder. respublikoj Lietuvos liau-
dies dainų ir šokių ansamblis. J. Sve-
dui vadovaujant ansamblis su 32 kon-
certais, aplankė Jaroslavlį, Gorkio,
Ivanovo, Vladimirovo, Smolensko, Ko-
stros, Volodgos ir kt. miestus. Va-
dovas J. Svėdas pastebėjo: "Nu, gast-
rolės nebuvo lengvos, bet jos buvo
našios meniniu požiūriu. Žmonėms la-
bai patiko lietuvių liaudies drabužiai,
instrumentai, dainos".

E. Kauno miesto pramonės ir komuna-
linio ūkio savivaldininkai lankėsi su-
trimis koncertais Maskvoje.

A. TULIO NOVELIŲ KNYGA "Tūzų klubas"

J. GOBIS

"Terra" išleido Antano Tulio
dešimties novelių knygą "Tūzų
klubas". Tulys, kaip Emile Zola
ir M. Katiliškis kopijuoją gyven-
mą daugiausia iš jo zoologiškos
pusės ir neįsivaizduoja estetiškų pri-
emonių, kaip tai daro Pr. Naujo-
kaitis ("Iš už tūlų") ir J. Tinišis
("Sužadėtinė") jam pagrąžinti. I
natūralistini Tulio gyvenimo vaiz-
davimo stilių įeina jo silpnybė i
natūralią gyvenimo eigą inesti
cirkishą elementą, netikėtą pasi-
elgimą ir tuo skaitytą prąjūkti.
Autorius ima siužetą daugiausia
iš Amerikos lietuvių imigran-
tų gyvenimo ir rodo lietuvi tam-
sų, nerastingą, sunkiausius dar-
bus dirbantį, girtaujančią, lyties in-
stinkto nekontroliuojančią. "Kiše-
nes prikišome, o galvas tušias
pallikome" — 182 p. Lietuvos ko-
munistų literatūros žurnale "Per-
galė" radau Tulį paminėtą žodžiu:
"Bet sunku tikėti, nenoriu tikėti,
kad numirus nieko iš manęs
nepaliks" — 125 p. Taip pat tei-
singai ir gražiai pasakyta: "Kai
ateina mirtis, žmogus palieka pats
vienas; draugai ir idėjos nubėga".

Visai nerimtai autorius bando
pajuokti religiją "Varlės šermenys".
Visų pirma šios novelės
fabula yra ne natūralistiska, o
cirkishai fantastiska. Kauno ban-
kininko 7 metų berniukas turi
"pet'ą", bet ne šuniuką, ne ka-
čiuką, ne juos kiaulytę, o varlę.
Ta varlė dvesia, o bankininko vai-
kas primygtinai reikalauja, kad
jo varlė būtų su kunigu palaidota,
nes jis noris, kad ji patektų i
dangų. Kai tėvas berniukui aiški-
na, kad varlė ne miršta, o dvesia,
kad ji sielos neturi, tai 7 metų
berniukas pagrasina tėvui šanta-
žu: jis pasakysias motinai, kad tė-
vas, jai nesant namie, miegojęs su
tarnaitė. Tokio skandalo banki-
ninkas katalikas nenori; pasikvie-
čia savo draugą kunigą, pavaisi-
na jį pietumis ir paprašo varlę
palaidoti; kunigas sutinka. Geras
meno kūriny reikalauja augš-
čiausios inteligencijos įtampos iš
autoriaus pusės; šioj apysakoj A.
Tulys parodė žemiausią savo in-
teligencijos laipsnį: sukūrė tokią
kvailą fabulą, kuri nieko netiki-
na ir niekam estetiško pasigėre-
jimo nesudaro. Tulys norėjo reli-
giją pajuokti, o pajuokė pats sa-
ve. "Varlės šermenys" — nei gra-
ži pasaka, nei realybė, o girtos
žmogaus paistalys. Liuciferiškas
M. Katiliškio piktžodžiavimas Die-
vui jo romane "Išėjusiems ne-
grįžti" (336-371 pp.) yra daug stip-
resnis menišku atžvilgiu, negu
Tulio "Varlės šermenys".

Kur tik Tulys paliečia erotinę
meilę, rodo savo panseksualistinę
gyvenimo žiūrą. Jo filosofija iš-
reiškiama ne vien klouniškomis
fabulomis, bet ir aforizmais. Tu-
lys lengva ranka gan jaunas mo-
teris išmeta i "moterų laužą"
("Trumpas moters žydėjimas"),
lyg kad jaunystės karštumas su-
darytų visą gyvenimo tikslą bei
prasme, lyg kad moteris neturėtų
kitokio gyvenimo idealo, kitokio
tikslą gyventi, kaip tik "trauk-
ti i save svetimų vyrų šelmiškus
žvilgsnius". Atrodo, kad Tulys
besas Eric Dingwall knygos "The
American Woman" itakoje ir tai-
kas lietuviškos moterims princi-
pą, kad Amerikos moteris esanti
labiausiai "sex-obsessed in the
world". Jei Amerikos moteris bū-
tų tikrai tokia, kaip ja charakte-
rizuoja Dingwall, kiltų klausimas,
ar i tikruj imigrantus lietuvės
ta prasme "suamerikonėja"?

"Mazguose" Tulys vaizduoja iš-
tvirkėlę Amerikos lietuvi, kurios
duktė, atrodo, paveldėjo savo mo-
tinos amata. Šiais laikais nejma-
noma tokia lietuvi Amerikoje,
kaip Tulio Blondė, bet gal tai bu-
vo XIX a. gale ir XX a. pradžio-
je, prohibicijos ir mumsėno epo-
choje. A. Tulys gyvena šiame
krašte nuo 1913 m. ir savo bele-
tristikoje daugiausia vaizduoja
Amerikos lietuvių, tad gal kada
ir buvo tokia Blondė su savo duk-
ra Rozalija, bet 1961 m. rašyt,
kaip motina pasidalina klientais
su savo jauna dukra, yra porno-
grafiska, nemoralu ir negražu.

"Paskutiniame pasimatyme"
vaizduojamas Amerikos lietuvių
grįžimas i laisvą Lietuvą, i savo
gimtinę Sėduvą rajone. Čia vis-
kas realistiškai, tipingai, itikina-
mai vaizduojama. Tik sunku pa-
tikėti, kad sugrįžėlio motina, pa-
tyrus, jog jos sūnus pargrįžo iš
Amerikos be pinigų ir negali sau
ūkio nusipirkti, o nori atsiimti sa-
vo dalį iš tėvo palikto ūkio, pata-
ria ūkį valdantiems sūniui įstūmti
savo broli amerikona i šulinį prie
pirties ir tuo būdu išgelbėti ūkį
nuo skaldymo. Toks motinos nu-
siteikimas ir elgesys gali būti la-
bai reta ir netipinga išimtimi, to-
dėl Tulio kalbamajai noveli šis
epizodas sudaro minusą. Šiaip
"Paskutiniame pasimatyme" skai-
tytojas jaučia autoriaus sentimen-
tą senajai tėvynei Lietuvai ir gal-
lesti, kad jo novelės herojus, 1939 m.
grįždamas i Ameriką, "paliko
Kauną, kaip skėstantį laivą, iš
kurio išoko i saugią valtį, palikęs
juos nugrimzti i dugną". Ir da-
bar tebegirdžiū jų šauksmus su-
diev, tebeamatau mosuojančius
man nepažįstamų žmonių rankas,
skepetaites, skrybėles", baigia au-
torius savo "Paskutinį pasimatyme".
Ar Tulys buvo parvažiavęs
i Lietuvą, iš šios knygos neišku,
tačiau jis puikiai atsimena savo
gimtinę Sėduvą ir jos rajoną ir to
krašto gamtą, tik, rodos, bus už-
miršęs, jog ta upė, kuri nuo Sė-
duvos teka pro Rozaliją, Klovai-
nus ir įteka i Mūšą, vadinasi ne
Dauguvė, o Daugvenė (daug

"KALBĖKIME ANGLIŠKAI"

Tai kvietimas naujesiems kanadiečiams metro-
poliniame Toronte, kurie dar nėra gerai susipa-
žinę su anglų kalba, sekti 78-nias pusės valandos
pamokas per televizijos stotį.

CBLT TV TORONTO

KANALAS 6

kiekvieną šeštadienį ir sekmadienį
nuo 12 val. iki 12.30 val. po pietų ir
kiekvieną trečiadienį nuo 11.30 iki 12 val. nakties

PRADEDAMA

ŠEŠTADIENI, SPALIO 7 D.

Šią programą organizuoja CBC
ir Metropolinio Toronto televizi-
jos švietimo draugija padedama
Provincijos Sekretoriaus Pili-
tybės ir Imigracijos departamen-
to Pilietybės skyriaus, Canadian
Scene ir Federacinio Pilietybės
ir Imigracijos departamento Pi-
lietybės skyriaus.

"Kalbėkime angliškai" kursų mo-
kytojai yra John W. Wevers, To-
ronto universiteto Artimųjų Ry-
tų studijų profesorius, ir Mrs.
Betty Fullerton, Scarboro Švie-
timo Vadybos vidurinės mokyk-
los mokytoja. Abu mokytojai yra

gerai prityrę mokyti angliškai
naujai atvykusius.

Mes patariame tiems, kurie seks
šią programą, išgity tekstą savo
gimtąja kalba ir kalbos raktą, ku-
riuos galima gauti tautinių grupių
laikraščių raštinėse ir tautiniuo-
se knygynuose.

Jums nieko nėra svarbesnio kaip
įsisavinti galimai greičiau ir ge-
riau bendruomenės kalbą, ku-
rioje pasirinkote gyventi.

"Kalbėkime angliškai" duoda
jums puikią progą namų ramy-
bėje pasiekti tikslą, kuris yra
toks gyvybinis jūsų pasisėkimui
ir laimei Kanadoje.

John W. Wevers

Minister of Citizenship
and Immigration.

LATVIŲ GELIŲ KRAUTUVĖ
802 BATHURST ST. (kampas Bloor)
Telefonas LE. 3-3884.
PAS MUS PUKIAUSIOS GELES...
* Puikios nuotekoms bei įvairioms kitoms progoms —
europietiškomis ir kanadiečiams stiliu.
* Ivaizdus rėžis skintos gelės bei vazonos su gelėmis.
* Mes turime gintarį ir kitokių išdirbinių dovanoms.
Kalbame taip pat vokiškai ir rusiškai.

LOTUS

Mann & Martel Ltd.

REALTORS

2336 Bloor St. W. • Tel. RO. 2-8255

Swansea
\$12.000 imokėti, 6 dideli kambariai, 2 virtuvės, kietos grindys, nauja dujų krosnis, tuojau galima užimti. Pilna kaina \$11.900.

Jane - East Drive
\$15.000 imokėti, naujas mūrinis 7 kambarių moderniškas namas, 4 miegamųjų, dviejų augstų, alyva apšildomas, aliumininiai antri langai, privatus įvažiavimas, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.632. Geras morgičius. Su didesniu \$3.000 imokėjimu vienas morgičius balansui \$87 mėnesiui.

Jane - Annette
\$2.500 imokėti, 7 didelių kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir vienu kitu mašina. Kvadratinis planas. Nauja krosnis. Geras išsi-mokėjimo sąlygos, arti susisiekimo ir krautuvų. Pilna kaina \$16.700.

Swansea — arti Bloor
\$3.000 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su garažu ir privatu įvažiavimu, moderniška virtuvė, alyva apšildomas, gerai sutvarkytas rūšys. Viena skola balansui.

Jane - Annette
\$3.000 imokėti, 5 kambarių mūrinis namas su garažu, didele moderni virtuvė, gražus kiemas, dujų apšildomas, nauja krosnis. Su didesniu imokėjimu viena skola balansui. Tuojau galima užimti.

Baby - Jane
\$11.900 pilna kaina. Mūrinis 6 kambarių namas, 6 metų senumo, privatus įvažiavimas, tuojau galima užimti. Viena skola balansui — \$50 mėnesiui įskaitant ir procentus.

Oakwood - St. Clair
Originalus duplexas, \$8.000 imokėti, graži plytų, atskiras, mūrinis namas su privatu įvažiavimu ir dviem garažais. 12 didelių kambarių, moderniškos virtuvės ir vonios, vandeniu alyva apšildomas, arti susisiekimo. Viršutinis butas išnu-motas už \$125 mėnesiui.

Maisto produktų krautuvė su namu
\$3.500 imokėti, 6 kambarių mūrinis namas su krautuve, 2 virtuvės, alyva šildomas. Antras namas nuo kampo, viena skola balansui.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. LE. 6-1410

P.S. Jeigu kartais nerastumėte šiame skelbime sau tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasiteiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nuosavybių.

Revoliucija dėl silkių Klaipėdos rinkoje

(Atkelta iš 2 psl.)

ti, kaip senukai iš kaimo pasiėmę svarsčius iš vežimo ir tik laukę kam siausti... O mintis, Dieve, kada ta vergija išnyks? Jau rodes kad lyg laisva Klaipėda, bet atvyko gaisrininkai ir pranešė, kad imsis priemonių ir vys visus namus. Bet iš minios kai davė su plyta ir mašina, tai tik brigadierius spėjo gaisrininkams įsakyti lipti į mašiną, sakydami: "Aš negaliu leisti mašiną sudaužyti!" Ir taip laimingai vėl buvome laisvoje nuotakoje. Minia lingavo iš vie-nos vietos į kitą, jieskandama lie-tuvio milicininko apmūšti. Tik žydas nieko nedarė. Jų turguje buvo keletas uniformuotų ir ci-vilių. Visi žino, kad jie parei-gūnai, bet nežinabino.

Pasigirdo, kad eisim į milicijos skyrių tvarkos daryti. Rinko ak-menis, plytas. Daugiausia tai mo-tyvų ir merginoms. Turguje jau buvo viskas taip išmūšta, kad tik stiklai ir rėmai aplink brazdėjo. Visur buvo matyti susistumdymų. Prie pat manes atvažiuo mašina "Zimas" — labai graži, nauja. Iš jos išlipo du, matyt, augsti parei-gūnai, civiliai apsirėnę, pagal Maskvos madas: odiniai apsiaus-tai ir kepurės su kailiukais. Taip kad Klaipėdoje tokios aprangos mažai matyti. Jie norėjo prie ma-šinos atstojtoje kažką skaityti ar įspėti minią. Tik staiga viena mo-teris odinėmis pirštinatėmis kad pradėjo semti purvą čia pat iš ba-

los ir pilti į akis tiems Maskvos modistams. Jie tik spėjo mirkčio-ti ir sulindę į mašiną paspruko. Taip pat gavo keletą plytų ir ma-šina. Minia šaukė: ura... valio... ir atrodė, kad nė vieno komunis-to neliko turguje. Taip laisvės va-landos atrodė trumpas ir nejuoste nepajutome kaip pradėjo šaukti: apsup! fotografu! atsargiai! Ir tikrai buvome nufotografuoti. Vėliau paaiškėjo. Žmonės pradė-jo mesti plytas iš rankų ir buvo-me nustebę, kai prilekė mašinų su kariuomene ir turgu. Viename sunkvežimyje rusų karininkas pradėjo įsakyti — damoj!, bet mes netaip jau skubėjome. Liepė kareiviams imtis darbo. Mūsų laisvės Klaipėdos turguje buvo nu-slopinta. Daugelis buvo sumiti. Už savaitės ir mane iškvietė tar-dymui, sakydami, kad aš šaukusi valio ir pljosi, ir aiškiai net ma-no stovėjimo vietą nurodė. Die-vo malonė mane išgelbėjo: sugė-bėjau atsisakyti į visus kaltinimus.

Taip, gyvenimas Lietuvoje yra turtingas, kad silkė privedė iki to, jog kariuomenė turėjo būti panaudota. Baisų pagalvoti! Krau-tuvės silkių nevisada gauni, o jei pasirodo, tai kainos būna ne-įprastos. O, be to, daugiausia su-gedusios, todėl žmonės jiesko ga-limybių vogti ir tuo būdu padėti savo tautiečiams — pigiau ir geres-ne preke. Praeitais buvo tokia, kad nereikėjo mūstis dėl silkės — so-čiai valgė, net bačkomis pirk-davom.

Namus, sklypus, ūkius, vasarvietes, verslo imones perkan ar parduodant Jums mielai patarnaus
RO. 7-8131
ST. DARGIS, J. MATULIONIS, F. SENKUS
F. SENKUS, Real Estate, 1117 Bloor St. W., Toronto 9, (prie Parkside Dr.)
RETA PROGA: 100 akierių ūkis, 8 mylios ir vakarus nuo Wasaga Beach. 10 akierių geros daržės žemės, 20 akierių kalėdinį eglių, 40 akierių ganyk-lų. Geras 6 kamb. namas. Visi patogumai. Garaž. Darž., tvart. Imok. \$2.900.

A. Tulio novelių knyga

(Atkelta iš 5 psl.)

+ gyvis).
Autorius ironiškai savo knygoje sako, kad Balčikonis su visa savo plejada neįstengė Maruškos pavardės sulietuviuoti. Neaktuali esą tokios pavardės lietuvių, kaip Maruška, Petruška, Andriūš-ka, Baltuška, Griška; aktualiau lietuvinėti tokios pavardės, kaip Januškevičius, Petruškevičius, Pūkelevičius, Liulevičius, Sidzi-kauskas, Andriejauskas, Choda-kauskas, Liubomirskis, Pietu-chauskas, Voiciechauskas. Nors Tulus pasiėmė iš prof. J. Balči-konio ir "jo plejados", tačiau ra-šo taip, kaip Balčikonis moko.

Knygoje nusizengimu "Balči-konio" mokslui, palyginti su Igo-šėniaus "Vyškupu ir vėliniu" ir M. Katiliškio romanais, nedaug-bet tokie šakiniai, kaip "...iš-stūmė, kad paskubėti" (163), "Ta-

meilę išmoko iš savo Benio" (39), "Atsuko savo galvą, kad dar kartą pasižiūrėti", "Vietoj šokės, atsu-ko savo nugarą" (93). Kaip senas imigrantas A. Tulus nuostabiai gerai valdo lietuvių kalbą — lyg būtų išlaikęs lietuvių k. egzaminą pačiam J. Balčikoniu ir gavęs iš jo patenkinamą pažymį.

Berlynas. — Ernst Bloch, vienas pasaulinio mato marksizmo filosofų, atsisakė grįžti į Rytų Vokietiją. Paskutinis atvejis, ku-ris jį paskatino šiam žingsniui, atrodo, buvo rugpjūčio 13 d. sie-nos Berlyne uždarymas. Jau ir anksčiau 76 m. profesorius, mo-kęs marksizmo Leipzigo univer-sitete, buvo sulaukęs kritikos už savo veikalus apie marksistinę fi-losofiją, o jo geriausi mokiniai sėdi kalėjimuose.

Extra Realty Ltd.

1043 BLOOR ST. W. • Tel. LE. 1-1161

Didžiausias pasirinkimas namų, farmų, žemės sklypų, apartamentų, bižnių. Duodamos 5% paskolos perkantiems namus.

100 AKRU ŪKIS, 50 MYLIU NUO TORONTO ir šaurės vakarus, pusė mylios nuo plento, 500 pėdų plotu žemė prieina prie didelių upės, 2 augstų, 8 kambarių bloku namas, vasarnamis ir kiti mažesni pastatai. Prašoma kaina \$8.900, imokėti \$2.000, balansui liks viena atvira skola 5 ar 10 metų.
WINDERMERE — BLOOR, \$7.000 imokėti, mūro atskiras 7½ kamb., dvie-ju augstų, 2 virt., vand., apšild., 10 pėdų privatus šoninis įvažiavimas, garažas, didelis gražus kiemas, \$21.000.
INDIAN — HIGH PARK, \$3.000 imokėti, plytų, atskiras, 14 kamb., 5 vir-tuvės, 4 prausyklos, mėnesinės nuomos \$340. Kaina \$19.000.
EGLINTON — YONGE, \$3.000 imokėti, atsk., 5 kamb., bangaliukas, sku-bus pardavimas. Kaina \$11.500.
HIGH PARK, \$3.000 imokėti, atskiras, mūro, 7 kamb., 2 augst., 2 virt., kambariai dideli, šoninis įvaž., garažas. Skubus pardavimas. \$16.900. Namus išmokėtas.
IESKAU PIRKTI MORGICIU \$9.000 SUMAI
83 AKRU ŪKIS, 30 mylių nuo Toronto, trobesiai ir žemė gera.

J. KUDABA

Namų telefonas RU. 3-2105

Kreipkitės visais reikaisiais EXTRA Realty Ltd. Čia ekstra patarnavimas.

SPORTAS

VYČIO ŽINIOS

Stalo teniso treniruotės šv. Jono Kr. par. salėje pradėdamos šią savaitę. Jos vyks antradieniais ir ketvirtadieniais: nuo 6 val. vak. ir nuo 7 val. vak. suaugusiems. Vaikų stalo teniso treniruotės taip pat vykdomos ir šeštadieniais tuoj po šeštadienės mo-kyklos Toronto Tennis Club patalpo-se — 299 Queen St. W.

Metinis parengimas įvyks Royal York viešbutį laupkričio 4 d.
Klubo darbuotojų susirinkime aptar-ti naujo sezono reikalai. Nutarta da-lyvauti krepšinio, tinklinio ir stalo te-niso pirmenybėse, įsigyti naujų uni-formų, organizuoti išvykas ir t.t.

Jonui Vėlyviui, jaunimo kuopos na-riui, SLA paskyrė stipendiją studi-joms. Buvusiam Vyčio futbolininkui linkime sėkmės moksle. A. S.

AUSROS ŽINIOS

Krepšinio ir stalo teniso treniruotės pradėdamos šią savaitę. Treniruotės vyks kiekvieną antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį nuo 4 val. p.p. iki 9.30 val. vak. Prisikėlimo par. salėje ir ka-vinėje. Artimiausiu laiku bus paskirti atskiroms komandoms treneriai ir glo-bėjai. Mergaitėms senior ir berniuku-jaujai A komandas sutiko treniruoti žinomas Toronto krepšininkeis ir Aus-ros klubo bičiulis E. Rigby. Stalo te-niso jaunūčių, berniuku ir mergaitių sekcijai vadovaus Lėv. Rafaelis.

Toronto Church Lygos posėdis įvyks šį ketvirtadienį 7.30 val. vak. muzikos studijoje. Jame bus įlektos taures praėjusio sezono nugalėtojams, bei aptarta šio sezono darbotvarkė. Pra-ėjusiame sezono Ausra išsikovojo Church Lygos Midget ir Intermediate B čempionatus bei Minor Bantam vi-cę čempionatą.

CYO lygos registracija baigsis šį šeštadienį ir už poros trejetos savačių prasidės reguliarios rungtynės. Ausra yra numatiusi dalyvauti CYO lygoje su Senior, Juvenile ir Midget mer-gaičių komandom. Praėjusiam sezone Ausros mergaitės išsikovojo CYO ly-gos Midget čempionatą ir Senior bei Juvenile vice čempionatus.

Bathurst - College skemadienio ly-goje yra numatoma įvesti ir jaunių klasę. B-C lygos rungtynės prasidės lapkričio mėnesį. T.P.

LENGV. ATLETIKOS SEZONO UŽBAIGA

Rugsėjo 16 dieną York Memorial stadione, neatvykus Clevelando Žai-bui numatytoms tarpinėms rungtynėms, buvo įvykdytos sezono užda-rymo pirmenybės. Nusivylimas neįvyk-dytas žaibo pažadais atliepė ir lengv-atlečių pasekmes, kurios buvo tik vi-dutiniškos. Mažesnę stoka Clevelando lengvatlečių jautėsi jaunesnės grupės, tad jų pasekmės geresnės. Kai-kuriuos jų pasekmės.

Berniukai D — gimę 1951 m. ir jau-nesni. 50 yd. bėgimas: 1. A. Vaičiūnas (V) 7.2, 2. S. Ignatavičius (V) 7.7, 3. A. Kuolas (Austra) 7.9, 4. R. Pu-teris (A) 8.1. Suolis į tolį: 1. A. Vai-čiūnas 11-6½, 2. S. Ignatavičius 10-7½, 3. A. Kuolas 10-6, 4. R. Pu-teris 9-10½. Suolis į augstį: 1. A. Vai-čiūnas 3-7, 2. A. Kuolas 3-4, 3. R. Pu-teris 3-1. Svidinuko metimas: 1. A. Vaičiūnas 141-0, 2. R. Putteris 103-8, 3. A. Kuolas 90-5.

Mergaitės D. 50 yd. bėgimas: 1. V. Jurevičiūtė (A) 7.7, 2. I. Janeliūnaitė (A) 7.8. Suolis į augstį: 1. I. Janeliū-naitė 3-8, 2. V. Jurevičiūtė 3-6. Svie-dinuko metimas: 1. V. Jurevičiūtė 72-0, 2. I. Janeliūnaitė 67-9, 3. B. Dilku-tė (A) 58-9.

Berniukai C — 1949-1950 m. 50 yd. bėgimas: 1. J. Astrauskas (A) 7.0, 2. R. Petruskas (A) 7.1, 3. A. Kryžanauskas (A) 7.2. Suolis į tolį: 1. R. Petruskas 14-10, 2. A. Kryžanauskas 14-9, 3. J. Astrauskas 14-8, 4. I. Vaške-vičius (A) 10-4½. Suolis į augstį: 1. R. Petruskas 4-4, 2. J. Astrauskas 4-2, 3. J. Vaškevičius 3-10, 4. A. Kryžanaus-kas. Svidinuko metimas: 1. J. Astraus-kas 167-4, 2. R. Petruskas 164-9, 3. A. Paškauskas (A) 140-10, 4. A. Putteris (A) 132-10, 5. J. Vaškevičius 111-9, 6. K. Dilkus (A) 105-9, 7. A. Kryž-nauskas 103-1.

Mergaitės C. 50 yd. bėgimas: 1. M. Ramanovaitė (A) 7.1, 2. M. Gutsauskaitė (A) 7.5, 3. S. Kybartaitė (V) 8.4. Suolis į tolį: 1. M. Ramanovaitė 12-8½, 2. S. Kybartaitė 10-7, 3. M. Gutsauskaitė 10-0. Suolis į augstį: 1. M. Rama-

novaitė 4-0, 2. M. Gutsauskaitė 3-6. Svidinuko metimas: 1. M. Gutsauskaitė 96-5, 2. M. Ramanovaitė 79-0, 3. S. Kybartaitė 68-10½.

Berniukai B — 1946-1948 m. 75 yd. bėgimas: 1. J. Sileika (V) 9.0, 2. B. Danaitis (A) 11.7. Suolis į tolį: 1. J. Si-leika 16-4½, 2. R. Danaitis 13-0. Ru-tulio stūmimas: 1. A. Sapjonis (A) 34-10½, 2. A. Slekys (A) 34-0, 3. J. Sileika 32-4½. Disko metimas: 1. A. Sapjonis 114-10½, 2. A. Slekys 96-11. Suolis į augstį: 1. R. Danaitis 4-2.

Mergaitės B. 50 yd. bėgimas: 1. T. Supronaitė (V) 7.0, 2. I. Ramanovaitė (A) 7.1, 3. R. Bilkytė (A) 7.2, 4. Z. Vaičiūnaitė (V). Suolis į tolį: 1. T. Supronaitė 14-0, 2. I. Ramanovaitė 12-7. Suolis į augstį: 1. I. Ramanovaitė 4-2, 2. D. Klimaitė (A) 4-1, 3. R. Bilkytė 3-9, 4. D. Kudirkaitė (A) 3-9, 5. Z. Vaičiūnaitė 3-6. Disko metimas: 1. D. Klimaitė 71-7½, Svidinuko meti-mas: 1. D. Klimaitė 169-8, 2. T. Supronaitė 140-2, 3. D. Kudirkaitė 114-3, 4. Z. Vaičiūnaitė 111-10, 5. R. Bilkytė 106-10, 6. J. Ceponkaitė (A) 101-5, 7. I. Ramanovaitė 99-7. A. S.

Atvirose lengvosios atletikos pirmenybėse Bukarėstė, Rumunijoje, vil-niškis Antanas Vapšas suoleje į tolį ant bandymų nušokęs 7,48 m. tapo čem-pionu. Po A. Vapšos 7,46 m. rezultatu liko rumunais J. Sarinas ir treči su-mis Harpikainen 7,31.

Lietuviai iškovojė devintą vietą Sov. Sąjungos moksleivių olimpiadoje. As-tuntuoti vieta teko latviams, odesim-tams — estams. Mūsų šiuo geriausiu pasirodymu tenka laikyti krepšinį. Ber-niuku rinktinė užėmė antrą vietą, o mergaitės tapo Sovietų Sąjungos čem-pionėmis. Neblogai pasirodė ir Lietu-vos plaukikai, kurie atsiekė keletą naujų Lietuvos rekordų. Kitose sporto šakose ypatingos pažangos nesimato.

KOKS BUS ORAS RYTOJ?

2000 KANADOS STOCIŲ PRANESINĖJA ORĄ

Kiekvieną dieną kas šešios va-landos daugiau kaip 600 žmonių visoje Kanadoje žiemos ir vasaros metu tikrina oro pasikeitimus, matuodami temperatūrą, vėjo greitį, drėgmę, lietaus kiekį ir t.t. Per vieną valandą šiu žinių pagal-ba nustatomi visoms Kanados krašto vietoms būsimio oro spėjimai.

Oro spėjimo tarnyba Kanado-jė gyvuoja jau 122 metus ir yra trečioji savo didumu pasaulyje. Tarnyba išaugo iš vieno kamba-rijo patalpų su 7 tarnautojais ir ma-ža samata į plačią organizaci-ją iš 2000 pranešimo stocių, 50 spėjimo istaigų ir 2200 tarnauto-jų. Samata siekia virš \$19 mil.

Smulkūs oro spėjimai pasirodo dienraščiuose kiekvieną dieną. Perskaityti kelias eilutes galima per keletą sekundžių, bet mete-orologistui reikia studijuoti ir la-vintis išstus metus, kad sugebėtų teisingai ir suglaustai parengti tokius pranešimus. Šie smulkūs spėjimai Kanadoje yra surenkami ir išleidžiami septynių oro spėj-i-mų apygardų.

Oro spėjimas prasideda, kai stebėtojas savo rajono rezultata perduoda į surinkimo vietas, o iš ten į pasaulines ir žemyno stotis. Tada centrinė analizės stotis Montrealyje su savo meteoro-logijos technika perkelia pranešimus į oro žemėlapius. Taigpi

400 straipsnių apie Lietuvą ispaniškai

(Atkelta iš 3 psl.)
ir "Detras de ila cortina de hier-ro", "Lituanija y la URSS", "La Agresion y Colonialismo sovietico en Lituanija" B. Aires, 1961. Lietuviškai jo buvo išleista arkv. Jurgio Matulio biografija ir knyga apie M. Pečkauskaitę "Gy-venimo menininkė". Jis, be to,

JAV kariuomenė parengtyje

Seštasis ir septintasis karo lai-vynai yra jau visiškai pasirušę kariniams veiksmams. Seštojo laivyno sritis — Viduržemio jūra, septintojo — Ramusis vande-nynas. Pentagonas taipgi patvar-kė, kad 113 sausumos karinių vie-netų visose JAV-besė būtų pasi-ruošusios mobilizacijai, jei Ber-lyno krizė imtų plėstis. Aviacija padidinta 28.000 vyrų; be to, įs-akyla 71 atsarginiam daliniui būti pasiruošusiems pereiti aktyvion tarnybion. Rudenį JAV numa-tyti priešlektuvines apsaugas pra-timai. Dvylikai valandų bus su-stabdytas keleivinių lėktuvų judė-jimas. Bendrovės tai padarys \$4 mil. nuostolių, nes palies 2000 lėktuvų.

Privati nuosavybė Rusijoje

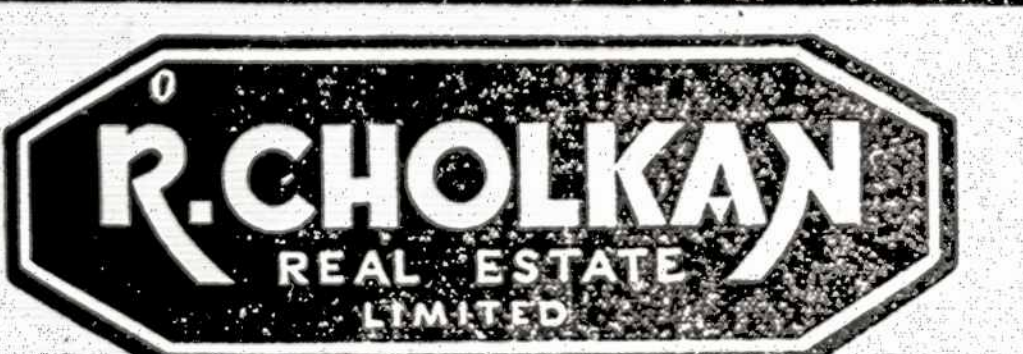
Nors Sov. Sąjungoje privačių ūkių nėra, tačiau privatus ūkinin-kavimas nėra išnykęs. Kolchozi-ninkams leidžiama turėti mažus žemės sklypelius. Ši privati nuo-savybė sudaro tik 3,6% viso ūki-bamos žemės, tačiau iš jų gausna-ma net 52% visoje Sov. Sąjungoje pagaminamos mėsos ir tauku. Iš tų privačių sklypelių gausna-ma pusė visoje Rusijoje sunaudo-jama pieno, net 80% kiaušinių, daugiau negu 60% viso bulvių derliaus ir pusė viso krašto dar-žovių.

Stai, ką reiškia privati nuosa-vybė. K.

pridedami žemėlapiai, rodą at-mosferos sąlygas įvairiose augštu-mose. Patyrę oro spėjikai perve-da šias žinias į žemo ir augsto slė-gimo, lietaus ar sniego sritis ir t.t. Taip kad galima susidaryti pilną vaizdą apie orą visame krašte ir už vandenynų. Šių žemėlapių duo-menys yra telegrafuojami į visas Kanados oro spėjimo istaigas ir jau vietos technikai paruošia oro spėjimus savo apygardoms, pasi-remdami pagrindiniu žemėlapiu. Vietinės oro spėjimo istaigos pa-ruošia smulkius žemėlapius savo regionams. Paviršiaus žemėla-piai ruošiami kas trys valandos ir kas šešios valandos yra duoda-mi pranešimai visuomenei.

Nežiūrint visų ekspertų, oro spėjimai dažnai yra klaidingi. Me-teorologai dabar daro bandymus su radaru, su automatinėmis oro spėjimo stotimis ir elektroniskais skaitliukais, norėdami atsiekti di-desnį tikslumą. C.Sc.

Manchesteris, Anglija. — Ligo-ninėje buvo tiriama 700 vėžio li-gonių ir prieita išvados, kad rū-koriai, vartodami antru kartu tą pačią cigaretę, t.y. iš naujo ją užsidegdami, dvigubai greičiau gauna plaučių vėžį. JAV žmonės plaučių vėžiu mažiau suser-ga, nes cigaretės yra pigesnės ir rūkan-tieji, pusę nurūkę, nededa kiše-lėn, kas praktikuojama Anglijoje.

R. CHOLKAN
REAL ESTATE
LIMITED
REALTORS

527 Bloor St. W. Tel. LE. 2-4404

Perkant ar parduodant betkokį nekilnojimą turtą, kreipkitės į šią gerai žinomą firmą.
Didelis pasirinkimas gyvenamųjų namų, įvairaus dydžio apartamentų, bižnių, farmų sklypų etc.
Sąžiningas ir skubus patarnavimas.
Geriausios morgičių gavimas bei sudarymas visame Toronte.

SUNNYSIDE AVE. — RONCESVALLES

\$2.500 imokėti, 8 kamb. mūrinis namas, 3 vonios, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, geras nuomavimui, vienas atviras morgičius balansui 10 metų.

RONCESVALLES AVE. — DUNDAS ST. W.

\$2.500 imokėti, 6 kamb. atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, garaž. Pilna kaina tik \$14.500. Lengvos ir ilgos išimok. sąlygos.

QUEBEC — ANNETTE

\$3.000 imokėti, 9 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas, gražus didžiulis kiemas. Prašoma kaina \$18.700. Greitas užėmimas.

BERESFORD AVE. — BLOOR

\$5.000 imokėti ar mažiau, 7 kamb. atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, garažas, didelis gražus kiemas, namas be skolo, arti Bloor.

PARKDALE

\$4.000 imokėti, 10 kamb. mūrinis namas, kvadratinis planas, naujas šildymas, 2 virtuvės, 4 kamb. pirmame augšte, platus sklypas, greitas užėmimas. Prašoma kaina tik \$16.500. Labai puikus pirkiny.

RUNNYMEDE — BLOOR

\$5.000 imokėti, puikus 8 kamb. per du augstus, atskiras mūrinis namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, puiki vieta.

HIGH PARK

\$6.000 imokėti, 10 kamb. per du augstus, atskiras mūrinis duplexas, karšto vandens šildymas, du atskiri pečiai, didelis kiemas, puikus nuomavimui. Kaina tik \$22.500.

SWANSEA

\$6.900 imokėti, gražus 5 kamb. modernus bungalas, tik 7 metų senumo, centrinis planas, pusiau baigta recreation kamb. rūsyje, aliumininius durys ir langai, garažas su privačiu įvažiavimu, 17½ metų atvira morgičius.

SWANSEA

\$8.000 imokėti, puikus 3 metų senumo, 8 kamb. per du augstus, atskiras mūrinis namas, 2 vonios, 2 virtuvės, kaip duplexas, didžiulis recreation kambarys, vandens alyvos šildymas, garažas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo.

P. KERBERIS

Darbo telefonas LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 5-1584

J. RUKSA

LE. 2-4404
Namų telefonas LE. 6-9165

PASITEIRAUKITE DĖL KITŲ NUOSAVYBIŲ.
REIKALINGI NAMAI PARDAVIMAI.

ED. KONDRATAS MOTERIŠKŲ ir VYRIŠKŲ RUBŲ siuvėjas

1113 DUNDAS STREET WEST • TORONTO • TEL. LE. 3-5434
Didelis pasirinkimas angliško medžiagų kostiumams bei palatams.

WALLY'S GARAGE

PERSIKELE IŠ 5 Robert St. į NAUJAS PATALPAS
726 Lansdowne Ave. Tel. LE. 3-0631
(Tarp Bloor ir Dupont)

Visi mašinų remonto darbai lietuviams atliekami PIGIAU
Lietuviškame WALLY'S GARAGE. Sav. V. Tarvydas.
Automatinė transmisija pigiomis kainomis, išorės taisymas (Body repair), dažymas ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai.
Darbas garantuotas.
726 Lansdown Ave. Tel.: darbe LE. 3-0631, namuose RO. 3-2445

A. J. MORKIS

PETERS AND WILES

REALTOR LTD.

1190 Weston Rd. (prie Eglinton Ave.)
Telefonas RO. 2-1191

BLOOR — QUEBEC AVE.

\$2,500 imok., mūr. atsk. 10 kamb., 3 virtuvės, 2 vonios, 4 kamb. pirmam aukštam, vand. alyva sild., viet. garažas, 10-čiai metų atviras murgius išmokėti. Praso \$16,900.

BLOOR — INDIAN GROVE

\$2,500 imok., 14 kamb. atsk. mūr. įrengti 5 atskiri butai, 5 virt., 4 vonios, geros nuomavimo sąlygos, savaitinės pajamos \$85. Verta pamatyti, nes parduos už \$18,900. Pasiteiraukite.

JANE — ANNETTE

\$3,000 imok., 7 kamb. per du aukštus, atsk. mūr., reikia mažo remonto. Praso \$13,000. Garažas ir soninis įvaž. Viena skola balansui.

ST. JOHN'S — WINDERMERE

\$3,000 imok., testamentinis pardavimas 8 kamb. atsk. mūr. 45 is 110 sklypas, priv. įvaž. Galima pigiai unpirti. Namas vertas rimto demesio.

ANNETTE — INDIAN RD. CR.

\$3,000 imok., 9 kamb. per tris aukštus, gerų plytų, 2 mod. virt., švarus ir lauko ir vidaus. Arti mokyklų ir susisiekimo. Vertas pamatyti.

S. JOKUBAITIS

Nuosirdus ir sąžiningas patarnavimas.
1190 WESTON RD. (prie Eglinton Ave. W.)

Telef. RO. 2-1191. Namų RO. 6-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood
ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Istaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2337

TAUPYK IR SKOLINKIS

Toronto Lietuvių Kredito
Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai
1129 DUNDAS STREET WEST,
Toronto 3, Ontario.
Telefonas LE. 2-8723.

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%. Už asmenines paskolas ima tik 8%.
Už paskolas — 7%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta santaučių dydys.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 val. vak.; antradieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p. ir vakarais nuo 7 val. ligi 9 val. vak.; trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. ryto ligi 1 val. p.p.

PLUMBING and HEATING

J. Lissauskas, valdžios pripažintas plomberis, įrengia naujus ir taiso senus plumbing darbus, vandens apšildymą alyva, įstato naujus ir remontuoja senus pečius.

Darbas atliekamas sąžiningai ir nebrangiai.

148 WESTMINSTER AVE. Telefonas LE. 2-5191

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV

PARDUODAM IR TAI SOM TELEVIJIZIAS, RADIJAS
TAISOM SALDYTVUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvius profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasiulis.

1076½ BLOOR ST. W., Toronto

Po 7 val. vak. skambinti RO. 9-9392

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lėmpos ir batarejos. Prityres specialistas su ilga praktika.
1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

A.P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130
(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

VALAU FOTELIUS

IR IVAIRIUS KILIMUS.
Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradedžius kilimus.
P. KARALIONAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VYRISKŲ IR MOTERISKŲ RUBŲ siuvėjas

A. Beresnevičius
Visiems sezonams didžiausias pasirinkimas anglišku medžiagu. Augščiausios klasės darbas. Žemos kainos.
1299 DUNDAS STREET WEST, TORONTO.
Telefonas LE. 1-1432.

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS SULAITIS

Liet. Bendruomenės veikėjai, nuvykę į naujos Bendruomenės Tarybų suvažiavimą Niujorke, parsivežė laimėk — "savo" centro valdybos pirmininką. Juo buvo išrinktas jaunas žmogus — Jonas Jasaitis iki šiol buvęs veikiausias visoje Amerikoje Čikagos LB apygardos pirmininku.

Pirmininko nuožūria Čikagoje bus sudaryta nauja centro valdyba, kuri pakeis Clevelando valdybą su St. Barzduku priekyje. Kaip seksis čikagiečiams "valdyti", parodys ateitis, nors didelių vilčių skirti negalima. Reikia tik pasitikėti liaudies posakiui: "Nauja sluota geriau sluoja".

Čikagiečiai Tarybos nariai, iki šiol tik dalis buvę "bendruomenininkais", iš Niujorko parsivežė ir kitą laimėjimą. Dr. Razmos grupė čia sugebo įtikinti Bendruomenę, arba geriau pasakius dr. Nasvytį, kad čikagiečių "milijoninio" fondo žmonės turi geras intencijas ir pagaliau buvo prieita prie vieno fondo. Buvusių priešu — dr. Razmos ir dr. Nasvyčio — rankų pasipaudimas, tilpęs daugelyje mūsų laikračių puslapių, užantspaudo šį faktą. Dieve padėk šiam bendram fondui surinkti krivą dolerių, nors ir ne milijoną, o gal tik kelis šimtus tūkstančių!

Čikagos ir Cicero lietuviai pamirgo rugšėjo 8-ją, kurios, kaip laikurys spaudoje teigė, neverta prisiminti. Čikagoje to nepaklausyta ir tasta iš laisvos Lietuvos laikų atėjusi minėjimo tradicija.

Rugšėjo 9 d. į Jaunimo Namus susirinkę apie 200 žmonių braukė sau prakaitą ir klausė ilgokos prof. Z. Ivinskio paskaitos apie rugšėjo 8-sios prasmę. Po paskaitos buvo ir meninė dalis — taigi, lyg savotiškas užsigardžijimas po kietoko "steiko".

Kiek mažesnis būrys ciceriečių tą pačią prof. Ivinskio paskaitą išklaušė rugšėjo 10 d. šv. Antono par. saleje. Mat, ciceriečiams su paskaita turėjo pasirodyti kitas paskaitininkas — R. Skipitis, tačiau mirus šio broliui, pačią paskutinę dieną prisiejo įieškoti naują kalbėtoją. Padėti ryžosi išgelbėti prof. Ivinskis.

Dr. Petras Daužvardis, kuris Čikagoje yra vienas judriausių žmonių ir turbūt niekam nėra atsisakęs tarti žodį, paskirtas Lietuvos generalinio konsulo. Jo jurisdikcija išplesta į 33 JA Valstybių valstijas, įskaitant Havajus ir Alaską.

Pažymėtina, kad dr. Daužvardis, kuris Lietuvos konsulu Čikagoje yra nuo 1937 m., yra pats seniausias savo tarnyba diplomatinio korpuso narys šiame krašte. Dr. Daužvardis diplomatinėje tarnyboje yra nuo 1925 m. ir pradžioje ėjo vicekonsulo pareigas Niujorke.

Ši pakelima paminėjo ir amerikiečių spauda, nors kaip kurių žiniomis dr. Daužvardis atstovauja Lietuvos vyriausybei "in exile".

Ar jūs ketinate vykti į Europą?
AR KĄ NORS ATSIKVIESTI?
Dėl pilnų informacijų, be jokio įsipareigojimo, paskambinkite ar susisiekitė su
HENRY MOOS—viešu notaru

KENNEDY
Travel Bureau Ltd.
296 QUEEN ST. W.
Telefonas EM. 2-3226
Įsteigtas 1926 m.

International
Driving School
WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Išmokė su standartinėmis, auštinėmis ir traukiamomis ir Volsvagenais.
1 val. važinavimo ir teorijos pamokos nemokamai.

LIQUIFLAME
OILS LTD.
Atstovai
H. ROŽAITIS
Greitas kuro-alyvos pristatymas ir patarnavimas.
Telefonas LE. 3-4908.

Jane Photo Supply
317 JANE ST., TORONTO 9
Aiškina nuotraukas. Nuomoja foto reikmenis. Parduoda foto aparatus, filmus ir kitus reikmenis.

ATSTOVAS
Vyt. Bubelis
Lietuviams didelė nuolaida.
Verslo tel. RO. 2-2213
Buto — RO. 6-3135.

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS
VISŲ RŪŠIŲ ŠILDYMAS IR IVAIRIUS POMPOS.
507 DOvercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123
ANT. JUOZAPAITIS

Taisomi RADIO IR TV aparatai
patefonai, teiprekordieriai importuoti ir vietiniai. Darbas atliekamas prityrusio specialisto garantuotai.
F. NORVYDAS.
Skambinti bet kada LE. 5-6007

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

SUDBURY, Ont.

PASIZYMEJUSI LIETUVAITE.

Violeta Jasiūnaitė baigė Marymount mergaičių kolegiją 13-tąjį skyrių pirmąja mokykla ir laimėjo aukso medalį. Be to, ji dar sekmingai išlaikė ir kitus tris egzaminus iš IX-ojo muzikos skyriaus, kompozicijos ir muzikos istorijos. Ji sieks augstojo mokslo Toronto-un-te. INCO vadovybė paskyrė stipendiją. Un-tas gaus už ją kasmet po \$500, o ji pati po \$300 pragyvenimui. Vietinis dienraštis "The Sudbury Daily Star" įsidėjo ir jos nuotrauką su trumpu aprašymu. Pasak laikraščio, stipendija yra \$5000. R. D. Parker, INCO vicepirm., pasiuntė jai savo asmeninius sveikinimus šia proga. Neseniai Sudburio miestas atšventė savo 75 metų jubilėjų. Džiugu, kad Violetos vardas figūruoja albume tarp įžymiųjų Sudburio piliečių, nes ji visos Ontario provincijos pianino egzaminuose laimėjo pirmą vietą su sidabro medaliu. Ji lankė taip pat penkerius

Skaitytojų laiškai

NENORIM ILGU KALBU

Ateina minėjimų ir kalbų sezonas. Dažnai girdėjome laikraščiuose ir asmeniškuose pasikalbėjimuose nusiškundimų dėl per ilgų kalbų, dėl kalbų nelaikų ir nevietoj, tačiau niekaip mes tos ydos iki šiol iš savo tarpo nepajėgiam išgyvendinti.

Noras pasireikšt mummye toks stiprus, kad kartą užlipęs ant scenos žmogus, nors už skvernų trauk, nenulips, kol neissikalbės iki soties. Ypač, jei dar neseniai gavo kokį nors diplomą — nors ir kulinarijos: pakviestas pakalbet dešimtį minučių nepabaigęs tol, kol neissakys visos savo išminties.

Labai dažnai užsisėka ne tik kalbėtojas, bet ir pranešėjas ar pranešėja irgi nepraleidžia progos pasireikšti. Pakartojta kalbėtojo mintis, pridėda savo komentarus ir labai dažnai, jeigu tai yra moteris, savo gracingais judesiais, eiseną, perdaug reikiančių apsiirangimų, nenatūraliai saldiu balsu stengiasi publikos dėmesį ir simpatijas patraukti savo pusėn.

Kai publika susirenka pasiklausyti paskaitos, ar kalbėtojas geresnis ar blogesnis, ar jis ilgiau ar trumpiau kalba netaip jau bloga. Jei susirinkom pasiklausyti, tai patiks ar nepatiks, iškalysim.

bet jau visiškai nedovanotina, kai pramoga yra skirta vaikams ir kalbėtojas kalba visa valandą apie vaikų auklėjimą. Jei kitu atveju ta paskaita būtų įdomi tėvams, tai šiuo atveju visiškas nesusipratimas. Diplomas parodo, kad žmogus toj ar kitoj srity įsigi žinių, bet dar nepadarė jo išmintingų ir kultūringų. Jei žmogus nemato, kad publika su vaikais nerimsta ir mintyse keikia ir ji ir jo paskaita, tai dar jam reikia daug ko išmokti.

Tos pačios kalbos ir pramogos gali būti visai įdomios kitu laiku ir kitaip suorganizuotos. Kai viskas suplūka ma į vieną, publika nebegali suvirsti.

Mes prašom ateities kalbėtojus įsidedėti: jei ateina pasiklausyti paskaitos, ateina pasirodyti ilgai kalbėti. Mes nelaukiame iš kalbėtojo nei ypatingo iškalbingumo, nei didelio sklandumo kalboje, nes ne kiekvienas turi ta dovaną. Bet mes norim, kad kalbėtojas žinotų dalyką apie kurį kalba ir papasakotų mums ką nors nauja, o ne kartotų šimtus kartų girdėtus dalykus tik sukeisdamas žodžius ir frazes.

bet jei mes ateina į minėjimą pvz. Motinos dieną ar pan. su vaikais, kai vienas vaikas nerimsta ant kelių ir dar du turi gaudyti po sale, absoliučiai nenorim jokių kalbų, kad ir gražiausių, kad ir gudriausių.

Rengėjai ir kalbėtojai, jei visiškai negerbisti publikos ir ji jūsu pastangų nepagarbia. Kiekvienais metais sales tuštės.

Bima

W. A. LENCKI, B.A., LL.B.
TEISININKAS — ADVOKATAS — NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roc'a 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Dažai ir sienoms popieris!
Vaškos, šepečiai, terpentinas.
Sky's Paint & Wallpaper
891 DUNDAS ST. W.
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

Will-Do Cartage
Baldų pervežimas
mieste, prieinama kaina.
Visi baldai apdrausti.
Broliai SODONIAI.
124 GRACE ST., Toronto
Tel. LE. 4-8390

..ŠYPSENOS..

Danguje nereikalingi
Sesuo bando išaiškinti jaunesniajam broliui, kad sekmdienį dirbti negalima, jis neisias į dangų. Vaikas kažkaip nesupranta.
— Bet policininkai dirba sekmdienį, — sako jis. — Ar jie neis į dangų?
— Žinoma, kad ne! Jie ten nereikalingi! — atsako sesuo.

Apie infliaciją
Gyveno ūkininkas, kuris augino javus, o jo kaimynas — vištas. Vištos pareisė:
— Nėra grūdų, nebūs ir kiaušinių...
Kad gautų grūdų, vištų augintojas sutiko vieną dieną į savaitę dirbti pas ūkininką po \$5 už dieną. Ūkininkas parduodavo jam už tuos pinigų 5 bušelius grūdų. Penki doleriai — penki bušeliai...
Po kurio laiko vištų augintojas sako:
— Visur kainos pakilo. Aš nebegaliu pas jus dirbti, nebegaliu už mažiau kaip \$6.

Ūkininkas taria:
— Aš tai suprantu. Bet kainos pakilo ir man. Nuo šio laiko aš jums tegaliu parduoti bušelį grūdų po \$1.20.
Taip vištų augintojas dirbo vėl dieną. Už ją gavo \$6 ir nusipirko 5 bušelius grūdų.
Kiek palaukus, pirmasis vėl taria:
— Vėl kainos pakilo. Aš turėčiau gauti už darbo dieną \$7.50.

Tie patys reikalai ir pas mane, — sako ūkininkas. — Taigi, dabar bušelį grūdų jau skaitysiu po \$1.50.
Taip reikalai ėjo ligi tol, kol vištų augintojas įkainavo darbo dieną \$10, o ūkininkas bušelį javų \$2.
Tuomet abu gyvėsi žmonoms:
— Ar nenustabu, žmonel, bušelis javų \$2! — tarė ūkininkas.
— Ar ne puiku? Darbo diena — \$10? — sakė vištų augintojas.

• Tankai pirmą sykį masiniam puolimui buvo panaudoti anglų Prancūzijoje prie Cambrai 1916 m. gruodžio 18 d.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

• 1936 m. kovo 7 d. vokiečių kariuomenė užėmė Reino kraštą, sulaužydama Locarno sutartį.

TORONTO, Ont.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

Su sekanciu sekmadieniu prasideda spalio mėnuo, kurio metu kasdien kalbamas rožinis bažnyčioje, šeimoje ir pavieniu asmenų. Parapijos bažnyčioje rožinis bendrai bus kalbamas sekmadieniais 12 val. pamaldų metu, o penktadienį vakarais 7.30 val. Kviečiame tikinčiuosius įsiungti į rožinio kalbėjimą. Jei negalima to atlikti bažnyčioje, kalbėjime namuose.

Rožinio iškilmes parodos aikštėje š.m. įvyks spalio 1 d., sekmadienį, 2 val. p.p.: Iškilmėse dalyvauja arkivyskupijos vadovai, dvasiškai, vienuolynai bei katalikiškų mokyklų mokiniai. Į iškilmes atsilanko kasmet dešimtys tūkstančių katalikų. Būtu gražu, kad nemažas būrys lietuvių taip pat dalyvautų šioje gražioje viešojo katalikų tikėjimo demonstracijoje.

Parapijos komiteto posėdyje plačiai aptartas piniginio vairo kelimo reikalai. Prietaisavos, kad kanadiečių kat. teritorinių parapijų būdu vykdyti vaju šioje parapijoje būtų labai komplikotos dalykas. Nusistatyta pagal galimybes finansiskai paremti arkivyskupijos vykdomą kat. gimnazijų statybą, o lėšas parapijos skolos mokėti surinkti lietuvių dvasiai ir galvojimui priemoniu būdu.

Šią savaitę parapijiečiai lankomi Swansea rajone prieš tai susisiekiant telefonu su šeimomis.

Par. choro, vadovaujamo muz. S. Gailevičiaus, repetitijos vyksta sekmadieniais po 11 val. pamaldų. Labai kviečiame ir chorą įsiungti naujų choristų.

Spalio mėn. pradžioje pradedamos tikybos pamokos vaikams, lankantiems viešąsias mokyklas.

Mokyklas lankancio jaunimo popietės greitai laikui pradedamos sekmadieniais parap. salėje.

Miesto labdarybės įstaigose patirta, kad seni ir nebedirbą asmenys, šalpos įstaigų pagalbos gali prašyti tik išgyvenę Kanadoje penkeris metus. Per tą laiką yra atsakingi kvietėjai.

"Lietuviški paminklai". Siuo vardu išleista brošiūrėlė su skulpt. R. Mozoliaus projektuotų paminklų nuotraukomis ir Toronto šv. Jono liet. kapinių paminklų taisyklėmis. Skulpt. R. Mozoliauskas kapų paminklus gamina per vieną amerikiečių firmą Čikagoje. Kiekvienam paminklui jis suriškia originalų projektą. Kanadoje šiai firmai atstovauja A. Rinkūnas, 146 Close Ave.: tel. LE. 5-9397.

Europietiška paroda - mugė
Grupė iniciatorių yra užsimojusi ruošti Toronto nuolatinę metinę europietiško pobūdžio parodą-mugę. Tai būtų lyg valst. parodos — CNE tase. Jei pirmasis bandymas pavyktų, tikimasi ateityje įeiti ir į pagrindinę parodų aikštę CNE, su pastovių paviljonu.

Šiai idėjai išpopuliarinti iniciatoriai buvo susaūkę etninės spaudos atstovų konferencija, kur pa informavo apie artėjančią parodą ir pademonstravo kairiųjų parodoje rodysimus dalykus. Pati paroda, angliškai vadinama National Ethnic Show, įvyks spalio 3-7 d. Toronto, Palace Pier patalpose. Ji bus atidara nuo 10.30 val. ryto iki 11.30 val. vak. Įėjimas 50 centų.

Šioje idomioje parodoje dalyvaus trisdešimt atskirų tautybių iš Toronto ir kitų vietovių. Jų globoja Ontario gubern. — leit. Hon. John Keiller McKay, Ontario Pilietybės min. Hon. John Yaremko ir Toronto miesto burmistras N. Phillips.

Parodoje bus išstatyti įvairių dalyvaujančių tautų pramoniniai, prekybiniai ir kultūriniai eksponatai, pagaminti Kanadoje. Bus ir tarptautinė meno paroda, įskaitant įvairių rūšių meną, reprezentuojanti naujųjų ateivių kūrybą. Vakaraus bus tautybių šokiai ir kitoki meniniai pasirodymai, kuriuose dalyvaus: škotai, vengrai, lenkai, estai, latviai, lietuviai (Toronto taut. šokių grupė), austrai, suomiai, vokiečiai, ukrainiečiai, makedoniečiai, indiečiai, graikai, serbai, japonai, kiniečiai, kazokai, čekai, slovakai, moravai, ispanai, prancūzai ir italai. Kai kuriuos tų grupių turės savo choročius.

Parodos valgykloje bus gaminami įvairių tautų valgiai, o šalia jos veiks europietiško stiliaus kabinetas. Parodos uždaryme įvyks tarptautinis balius, kuriame bus ir grožio karalienės rinkimai.

A. R.

Prisikėlimo parapijos žinios

Suaugusių choro repetitijos: sekmadieniais po Sumos — vyrai, pirmadieniais 7.30 val. vak. — moterys ir ketvirtadieniais 7.30 val. vak. — visi balsai. Visos repetitijos muzikos studijoje. Nuo praėjusio sekmadienio choras pradėjo vėl gėditi Sumos metu. Linkime sėkmės!

Vaikų choro repetitijos: penktadieniais 6-7.30 val. vak. ir sekmadieniais 2.30 val. p.p. muzikos studijoje.

— Ši šeštad., rugs. 30 d., 8 val. ryto Mišios už a.a. Barbaros Treigienės vėlę 30 d. mirties sukakties proga. Artimieji kviečiami dalyvauti.

— Spalio mėn. rožinis bažnyčioje šokiadieniais bus kalbamas po 8 val. Mišių, o sekmadieniais — po 9 val. Mišių. Iškilmingas metinis rožinis Parodos aikštėje — ši sekmadienį, 2.30 val. p.p. Iškilimų pradžia — 1.30 val. p.p.

— Ateinančią savaitę parapijos kunigai lankys - kalėdos Lakeview, Long Branch, New Toronto, Mimico priemiesčius ir Toronto šias gatves: Durie S., Willard A., ir Windermere Ave.

— Jaunavedžius Joną Aukštaitį ir Birutę Valiukevičiūtę nuosirdžiai sveikiname ir linkime laimingo gyvenimo!

— Ateinantį mėnesį prasidedančiam vaju pasiruošimai, nežūrint įvairių komplikacijų, eina toliau. Jau yra paaiškėję, kad vajuus sukeltos lėšos liks parapijos ižde. Prie katalikiškų gimnazijų parapijos prašomos prisidėti laisva auka. Videlto kairurie nuogastauja, kad prie čionykštės tvarkos pristatytai nesųspėjusiems lietuviams vajuus organizacija gali atrodyti perdaug nelanksti. Reikia neužmiršti, kad ir naujasis Toronto arkivyskupas valdytojas gali pasirodyti lietuviams irgi nelankstus. Jeigu jis atleistu mus nuo vajuus, nukristų didelė našta. Nesant betgi to kioš išimties, tenka paklusti. Kitaip nei tvarka nei darbas nėra įmanomi.

Katal. vyrų dr. jos susirinkimas
Praeita sekmadienį įvyko gausus Katalikų vyrų dr. jos susirinkimas. Labai įdomia ir aktualia paskaita skaite šešt. mokyklos vedėjas J. Gustainis. Jis, kaip pedagogas, giliai ir su pavyzdžiais gvideno temą: "Žvilgsnis į save". Realias pavyzdžias išskėlė labai nesakinga mūsų lietuviško gyvenimo svečiamosios būdą. Pabrėžė, kad ši svečiamosios liga, kuri pareikalauja ir daug brangaus laiko ir pinigų, turėtų būti visuomenei plačiai išaiškinta ir gydoma idealu lietuviškumu.

Katalikai vyrai pažadėjo visuose darbuose pagelbėti parapijos vajuus pravedime ir pasiskirstę pareigomis: paruošti pietus, parengti bei papuošti salę, patarauti prie stalų ir priminti svečius.

Buvo svarstomi ir kiti svarbūs reikalai. Iečių visus parapijos katalikus vyrus ir jų lietuvišką bei dvasinę gerovę.

Liet. Namų pranešimas
Jau artinasi žiema ir greit reikės pradėti namus šildyti, o dar daug kieno krosnys neįsivalytos. Užsant alyvą per LN krosnys išvalomos nemokamai. Vartotojams nėra skirtumo kur perkama alyva: kaina visur ta pati. Užsant gi alyvą per LN bendrovę netik išvalo nemokamai užsakytos krosnį, bet dar duoda LN sutartą komisiją, kuris gali sudaryti apie porą tūkstančių dol., jei užsakytą bus apie 200.

Užsakyti alyvą galima L. Namuose pasirašant lapelį arba vakaraus paskambinant P. Leliui tel. LE. 4-1586.

LN šerų ir alyvos vaju
pagyvojė. Rugsėjo pirmoje pusėje parduota 7 šerai ir gauta 10 alyvos užsakymų. Be jau skelbtų šerų įsigijo: L. Garbačiauskas, V. Kėcurius, M. Kojelis, L. Lelytė-Brakienė, J. Macijauskas, K. Motušis. Alyvą užsisakė: J. Višockis, E. Katčė, K. Aperavičius, Br. Pakštas, P. Bražukas, J. Ražauskas ir P. Dranginis. L.

Sleptuves norima įrengti Toronto požeminio traukinio tuneliuose ir naujame požeminiame garaže. Foundation Co. of Canada inžinieriai daro apskaičiavimus, kokių patobulinimų reikėtų, kiek žmonių galėtų tilpti ir kokius maisto, vandens ir kitokių reikmenų sandėlius reikia paruošti, kad sleptuvėse esantieji galėtų išbūti bent 7 dienas, kol pavytų spinduliai išsisklaidytų. Apskaičiavimas kainuos \$15.000.

MATILDAI KUOLIENEI ir jos šeimai

broliui mirus

giliai užuojautą reiškia

Beliūnų šeima

VISI ! RUDENS BALIŲ!

Spalio 7 d., Prisikėlimo parapijos salėje

K. L. B. Toronto Apylinkės Valdyba rengia triukšmingą rudens sezono atidarymo progą

ŠOKIŲ VAKARA

Programoj dalyvaus visų mėgiamas

Toronto Vyrų Kvartetas,

o šokiams gros septynių asmenų sąstata OLYMPIA orkestras. Taip pat veiks bufetas su įvairiais gerimais bei užkandžiais, loterija ir kitos staigmenos.

Pradžia 7 val. vakaro. Įėjimas \$1.50.

Laukiame gausaus atsilankymo!

Valdyba

ATEIKITE PASIŽIURĖTI

pirmosios metinės

tautinių grupių

PARODOS

Nuo trečiadienio, spalio 3 d., iki šeštadienio, spalio 7 d., 10.30 val. ryto iki 11.30 val. vak.

PALACEPIER — LAKE SHORE ROAD TORONTO

26. TAUTINĖS GRUPĖS
ATSTOVAUJA "OLDWORLD FAIR"

• Prekybos ir pramonės eksponatai • Tautinių grupių eksponatai • Tautinių menininkų darbai • daugelio kraštų maistas • Kontinentinė atmosfera • Tautinių grupių grožio varžybos ir madų paroda • Tarptautinio koncerto programos kiekvieną vakarą: tautiniai šokiai, chorai, gimnastikai, solistai — dalyvausiant geriausiais tautiniais talentais.

VISŲ TAUTYBIŲ BALIUS SEŠTADIENĮ, SPALIO 7 D.

Įėjimas — 50 centų.

ATEIKITE IR ATSIVESKITE VISĄ SAVO ŠEIMĄ —
šie visi pasirodymai skirti jums!

Perkelti a.a. J. Gailliaus

palaikai

Prieš pusantūrą metų Quebeco šiaurėje mirė a.a. Juozas Gaillius. Velionies sesers — Ručinskų šeima, gyv. Toronto, o taip pat velionies kat. tik iš Lietuvos atvykę tėvai pasistengė jo palaikymą perga-

benti iš virš tūkstančio mylių nuotolio ir Toronto lietuvių kapines. Karstas buvo pergabentas traukiniu, sumokėjus vieno asmens pirmos klasės bilietą. Lietuvių kapinėse palaikai palaidoti praėjusį pirmadienį. Tą pačią dieną šv. Jono Kr. bažnyčioje už a.a. J. Gailliaus vėlę atlaikytos gedulinės pamaldos.

A.

385.000 ateivių
I Toronto ir jo priemiesčius per paskutinius devynis metus atvyko 385.000 ateivių. Pagal praėjusių metų apskaičiavimus, dabar metropolinio Toronto gyv. skaičius sudaro: britų 906.000, italų 130.000, vokiečių 80.000, žydų 80.000, ukrainiečių 50.000, prancūzų 50.000, lenkų 35.000, vengrų 40.000, graikų 23.000, olandų 25.000; kiti po 10.000 ir mažiau. Pačiame mieste britų tautybės gyventojai sudaro tik 40%; 1951 m. jie sudarė 70%. Torontas nebė ra angliškas miestas.

R. Vaštokas, gavęs bakaluro laipsnį, sėkmingai tęsia savo studijas un-te ir ruošiasi magistro laipsniui. Jis yra pakviestas vieno prof. asistentu; domisi archeologija ir jai artima mokslais. Jo žmona studijuoja meną Niujorke.

J. Olšauskas iš Saulė St. Marie gydyosi Compensation Board ligoninėje. Jis buvo sužeistas darbe. Pradžioje gydėsi vietinėje ligoninėje, o dabar — Toronto.

V. ir O. Vasiliauskai paminėjo 20 m. vedybinio gyvenimo sukaktį. Bičiuliai jiems surengė staigmeną — jaukias vaišes, kuriose dalyvavo didokas būrys artimųjų.

"Globe and Mail" rugsėjo 21 d. išsidėjo žinutę, kad adv. V. Alksnis pašalinatis iš teisininkų sąjungos ir jam atimtos teisės verstis praktika.

Keturi portugalai ateiviai buvo patraukti teisman už slietu rankiojimą De Havilland golfo aikštėje. Teisėjui J. Butleri jie paaiškino, esą tai darė norėdami užsidirbti pragyvenimui, nes neturėję darbo. Už 1000 slietų jie gaudė po \$3. Teisėjas pagyrė portugalus už uolumą ir išteisinio. Esą kiti kanadiečiai bedarbiai tinginai udamai prašaisito bedarbio pašalpą, o šie portugalai norėjo užsidirbti pragyvenimui.

Bedarbiai nenori mokytis. Toronto darbo įstaiga — National Employment Service — bedarbiams organizuoja kursus, kuriuose jie yra mokomi amatų. Tam tikslui darbu įstaiga yra išsiuntinėjus klausimų lapus 30.000 firmų, norėdama sužinoti, kokios rūšies specialistų jos pageidautų. Tačiau visais projektais užkluvo, nes darbo įstaigoje yra permaža užsiregistravusių bedarbių, kurie norėtų išmokyti naujo amato.

1.504.634 gyventojų yra Toronte. Prieš 7 metus jų buvo 1.172.556. Per tą patį laikotarpį padidėjo automobilių skaičius nuo 289.814 iki 519.238. Beveik kas trečias torontietis turi automobilį. Tik Detroitas ir Los Angeles šiuo atžvilgiu pralenkia Torontą.

MONTREAL, Que.

Šeštadieninių mokyklų mokslo metai pradėdami ši šeštadienį, rugsėjo 30 d., įprastu laiku ir tose paciose patalpose, kaip ir pernai.

Iškilminga mokslo metų pradžia — spalio 1 d. sekancia tvarka: 11 val. šv. Mišios AV bažnyčioje, po pamaldų — iškilmingas atidarymo aktas. Dalyvauti kviečiami visi mokytojai, mokiniai ir tėvai.

Prancūzų k. kursai nauj. kanadiečiams atidaryti rugsėjo 19 d. Juos išlaiko specialus komitetas prie katalikų mokyklų komisijos. Informacijos teikia Service des Neo-Canadiens, 3737 Sherbrooke St. East, tel. 525-6311, kamb. 325 arba 327. Ta pati įstaiga teikia informacijas ir apie kitus prancūzų ir anglų k. kursus, išlaikomus Quebeco jaunimo ministerijos. Pastarieji kursai pradėdami spalio 2 d. 8 val. vak. Jie išdestyti įvairiose miesto dalyse. Pilietybei gauti kursas prasidės lapkričio 6 d., sekantis 1962 m. vasario 5 d. Jis apima 10 pamokų, skirtų besiruošiantiems priimti Kanados pilietybę.

Sv. Kazimiero parapijos bazaras įvyks lapkričio 24-25-26 d.d. Parapijiečiai kviečiami nuosirdžiai prisidėti savo auka bazarą rengiant. Rinkliava bažnyčioje praeitą sekmadienį — \$117.

Berniukų choras gražiai gieda AV bažnyčioje pamaldų metu. Jiems nupirktos liturginės uniformos už \$360.

Rengiasi tuoktis: B. Kušleika, AV parap. su P. Chelminski, St. Mary's par.; Alfonsas Vytenis Radzevičius, šv. Antano par. De-troite, su Saule Morkūnaite, AV parap.

Sv. Kazimiero parapijos mirusieji prisiminta pr. sekmadienį aplankant kapines. Kapinių lankymas priešpaskutinį rugsėjo sekmadienį šv. Kazimiero parapijoje yra tapęs tradiciniu: šiemet dalyvavo parapijos kunigai ir apie 200 parapijiečių. Kapinėse apėiti krūviaus keliai ir sukalbėtas rožinis.

Surinkta AV bažnyčioje: parap. reikalams \$156.10, šv. Tėvo labdarai — \$140.

Antano Gražio šeima apsigyveno AV parapijoje: 4864 Lapeltrie St., Montreal, tel. RE. 9-9328.

T. Biernacki, lenkas, kaltinamas šnipinėjimu, bus teisiamas bei prisiekusiųjų kolegijos. Tačiau šį augtėsiniojo teismo teisėjo Ign. Desloriers sprendima valstybės gynėjas gali dar apeliuoti.

T. Biernacki buvo sumistas baldžiu mėn., bet vėliau paleistas. Kito teisėjo patvarkymu vėl buvo sumistas, nes to pareikalavo prokuroras. Siuo metu jis paleistas už \$4000 užstatą.

Namų apšildymas elektra atpiginamas 10%. Ontario prov. šis šildymo būdas dar visai naujas. Iki š.m. pabaigos elektra bus apšildoma tik 2.000 namų, bet Hydro vadovybė tikisi, kad šis skaičius po kelių metų pasieks šimtus tūkstančių. JAV elektra apšildoma jau virš milijono namų, nors ten elektra yra brangesnė nei Kanadoje. Palyginus su kita šildymo būdais, šildymas elektra yra brangesnis, bet jis turi daug patogumų: svarus, saugus, lengvas kontroliuoti ir retai gedimų.

DISTRICT ESTATE BROKERS
177 Sherbrooke St. W. VI 2-8501
Pastatai-Zemės-Draudimas-Paskolos

8 apartamentai, Parthenais g-vė, prie Sherbrooke g-vės, netoli šv. Kazimiero bažnyčios. 4 metų. Pajamų \$5.360. Nuomininkai apsisildo. Kaina \$35.000. Imokėti \$10.000. P. Adamonis RA. 2-2472.

TAUPYK IR SKOLINKIS

savo Kredito Kooperatyve "LITAS"

SANTAUPOS PILNAI APDRAUSTOS, PASKOLOS LENGVAI IR GREITAI DUODAMOS BETKOKIAM GERAM TIKSLUI.

BANKAS VEIKIA: šokiadieniais 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val. ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas ved. padėjėją PR. RUDINSKA tel. HU. 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV. 8-3111 • Vedėjas D. Jurkus, PO. 7-4280

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.

Telefonai: LE. 6-2738. LE. 6-2664

Vakaraus — HU. 9-1543.

BROCK — QUEEN. \$1.000 imokėti, balansas \$12.000 per 13 metų, moderniskas, 2 virtuvės, nepereinami kambariai, nauja apšildymo sistema, garažas.

BATHURST — BLOOR. \$2.500 imokėti, balansas \$13.000 per 10 metų. 8 kambariai su visais baldais, vandeniu alyva apšildomas, "Estate" namavimas.

RUNNYMEDE — BLOOR. \$6.000 imokėti, balansas \$14.500 per 10 metų. 7 kambariai, orie pat Bloor, vandeniu šildomas, platus įvažiavimas, moderniskas, graūs namas.

SIX POINT — BLOOR. \$10.000 imokėti, balansas \$11.500 per 10 metų. Specialiai statytas bungalov, rūšis pilnai apūtautas geram rezid. rajone.

KRAUTUVE — BLOOR — DUNDAS. \$5.000 imokėti, balansas \$17.500. Moderniskai pastatytas, plius du butai, geroji vietoj.

TRIPLEKAS — ORIGNALUS. \$10.000 imokėti, balansas \$22.000. 17 kambarių, balkonai, vienu metu senumo, zeros nuomos, gelžiniai laiptai, virtuvės su visais įrengimais: pečiai, šaldytuvai ir kt. Alumininiai langai.

Pas mus randasi daug naujai registruoti pardavimų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijų skambinkite A. GARBENIUI.

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944

kampas Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — už \$3.09

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikeitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasirūšys jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiško mišinių, kaip trejos devynerios, ramūnėles, zubarolę, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISA DIENA. NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — specialiu nuolaida — 2 poros už \$1.00